Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 74 (1574) ♦ Четвер, 24 квітня 1997 року ♦ Ціна договірна

Вибори відбудуться за будь-якого закону. Краще — за нового

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 23 квітня

У черговий раз каменем спотикання для народних депутатів мало не став проект закону України «Про вибори народних депутатів». Його розгляд був запланований одразу після оголошення депутатських запитів. Розуміючи, що цей законопроект може завести сесію в глухий кут, Голова Верховної Ради Олександр Мороз запропонував перенести його на повторне друге читання.

(Закінчення на 2-й стор.).

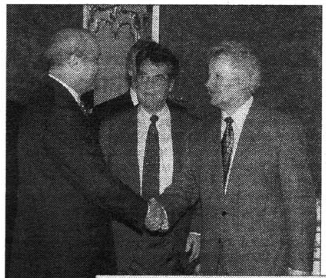
В Австрії спочатку думають, розраховують, а потім роблять

Офіційний візит делегації Верховної Ради України до альпійської республіки зміцнив парламентські зв'язки та взаєморозуміння між двома країнами

Як уже повідомляла наша газета, делегація Верховної Ради України минулої неділі відбула до Австрії і пізно ввечері у вівторок повернулася в Україну. Очолював делегацію Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. До складу делегації входили народні депутати України Георгій Манчуленко, Михайло Поживанов, Костянтин Охріменко, Віктор Суслов і Володимир Яровенко, а також керівник секретаріату Голови ВР Іван Мусієнко та Надзвичайний і Повноважний посол України в Республіці Австрія Микола Макаревич.

(Закінчення на 2-й стор.).

На знімку: Президент Республіки Австрія Томас Клестіль, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз та Голова Національної Ради Австрії Хайнц Фішер.

Де зимує рак? На АТ «Фармак»

Без жартів, на цьому київському фармпідприємстві така система водоочищення та знешкодження відходів виробництва, що в басейні заводського подвір'я взимку і влітку можна виловити рибку або рака. А рак, як відомо, абиде не живе — ще той «санітарний інспектор»! З ним, правда, не радяться щодо якості «фармаківської» продукції. Але й за цими даними далеко ходити не треба. Завітайте до найближчої аптеки за місцем проживання (а з цікавості — до аптек міст СНД) і запитайте «серцевих крапель». Коли, як для себе, то аптекарка обов'язково запропонує київський корвалол або корвалдин...

А вже саліцилову кислоту, хлороформ хіміко-фармацевтичного заводу ім. Ломоносова (нині АТ «Фармак») знають скрізь і повсюди ще з 1925 року.

Нинішнє обличчя одного із флагманів вітчизняної фармацевтики — у «Дзеркалі» на 9-й стор.

Продовжувати традиції — новому послу

Учора відбулася зустріч Надзвичайного і Повноважного посла Австрійської Республіки в Україні Георга Вайсса на його прохання з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

Напередодні свого від'їзду на батьківщину Георг Вайсс, який пропрацював в Україні більше чотирьох років, підкреслив, що дружні стосунки з парламентом мають неабияке значення для повноцінної роботи іноземних дипломатів. Прощальний візит Г. Вайсса збігся із поверненням О. Мороза з офіційної поїздки до Відня. Там голова нашого парламенту познайомився з наступником Г. Вайсса і висловив сподівання, що новий посол продовжить традиції співробітництва, які склалися між Посольством Австрії та Верховною Радою.

Аляска – не Крим, а Крим – не Росія

Схоже, нинішній сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи судилося пройти в атмосфері бурхливих дискусій та надмірних емоцій. Без особливих ускладнень обговорювалася мета й порядок денний зустрічі глав держав—членів Ради Європи, яку плановано провести 10—11 жовтня у Страсбурзі.

(Закінчення на 4-й стор.).

Лист на першу сторінку

Продається... відвага

Серце обливається кров'ю, коли бачу, як на речових ринках пенсіонери — ветерани війни і праці —збувають свої бойові й трудові ордени та медалі. Можна тільки поспівчувати тим, хто продав свої нагороди —ці історичні відзнаки їхньої мужності.

Сьогодні на ринку можна купити яку завгодно державну нагороду колишнього Радянського Союзу. Орден Вітчизняної війни і медаль «За відвагу», наприклад, коштують 10 гривень. Така ціна пролитої воїнами крові, їхніх поранень, контузій, втраченого здоров'я.

А ви знаєте, за що давали медаль «За відвагу»? Тільки за конкретний особистий подвиг. До чого ж треба довести людину, щоб вона продавала такі особисті й сімейні реліквії? А я бачив, як ветеран затискав ту десятку за щойно продану медаль і які були в нього очі.

Для мене, інваліда Вітчизняної війни та ветерана праці, мої нагороди — безцінні. Особливо медаль «За відвагу», яку я отримав через 23 роки після закінчення війни. Також безцінними вважаю численні осколки, що їх зберігаю в кістках і м'язах уже 56 років.

М. ЛЕБЕДИНСЬКИЙ.

Київ.

Врожай-97

«Друге пришестя королеви»

Саме так образно назвали учасники Всеукраїнської наради з питань виробництва зерна кукурудзи, що відбулася у Черкасах, проголошений аграрним керівництвом держави курс на збільшення площ і підвищення врожайності качанистої.

За словами віце-прем'єр-міністра, міністра сільського господарства і продовольства Михайла Зубця, зменшення виробництва цієї культури зумовило падіння обсягів кормовиробництва, тваринництва, переробної промисловості.

(Закінчення на 2-й стор.).

В Австрії спочатку думають, розраховують, а потім роблять

(Початок на 1-й стор.).

Міжпарламентські зв'язки України з Австрією вже набувають своїх традицій. І останнім часом значно активізуються. Це диктується тим, що Австрія має давні і надзвичайно цінні для нас набутки у сфері соціального партнерства на тлі високорозвиненої економіки, а також тим, що Республіка Австрія є країною позаблоковою, як і Україна. В цій державі зараз точаться досить гострі дискусії про роль НАТО в Європі і світі. Як відомо, дискусії на цю тему не обминають і Україну.

Зокрема, і в ході цього візиту тема НАТО, по суті, не сходила з уст і господарів, і гостей. Австрійські соціал-демократи, а ця партія вже протягом не те що років, а десятиліть відіграє домінуючу роль в альпійській республіці, вважають, що НАТО далеко не вирішує всіх проблем європейської безпеки. Цю точку зору підтвердили під час зустрічей з Олександром Морозом Голова Національної Ради Хайнц Фішер та екс-канцлер Франц Враніцький, лідери австрійських соціал-демократів. Звичайно, в Австрії є політичні сили, і досить впливові, які хочуть бачити свою країну в НАТО. Як є такі сили і в Україні. Зокрема, під час обговорення цього питання точку зору Руху висловив народний депутат України Георгій Манчуленко. Його думка: Україна повинна готуватися до вступу в НАТО і вступити в атлантичний альянс. Аргументи, які він наводив: Росія, її впливові політичні сили і навіть Державна Дума, а останнім часом і Рада Федерації російського парламенту, постійно, в тій чи іншій формі, висувають територіальні претензії до України. То говорять про Крим, про Севастополь як базу для свого флоту, то підкидають ідею спільного з Україною володіння Севастополем. Варіації різні. А суть одна: територіальні претензії. І це з боку не просто сусіда, а ядерної держави, яка, до речі, виступила одним з гарантів безпеки України, коли ми позбувалися ядерної зброї.

Одним словом, у політиків була неоднозначна тема для обговорення. Олександр Мороз, зокрема, підкреслив, що поїздка до Албанії Франца Враніцького, на яку його уповноважила ООН, принесла більше користі умиротворенню в цій країні, ніж це могли б зробити військові контингенти НАТО чи будь-якої іншої міжнародної структури. Отож далеко не все у цьому світі вирішується з допомогою сили. Австрійські політики оцінили це розуміння.

Вельми насиченим був обмін думками не лише з провідними австрійськими політиками та керівниками австрійської держави — Хайнцом Фішером, Президентом Австрії Томасом Клестілем, екс-канцлером Францом Враніцьким, парламентаріями — членами зовнішньополітичного комітету Національної Ради і Федеральної Ради (такі назви мають дві палати австрійського парламенту), але й з іншими діячами.

Зокрема, із зацікавленої розмови Олександра Мороза та інших членів делегації Верховної Ради України з міністром сільського та лісового господарства Австрії Вільгельмом Мольтерером стало зрозуміло, наскільки продумано й поступово готувалося тут сільське господарство до вступу країни в Європейський союз. У ЄС — інші ціни на аграрну продукцію, краще розвинута переробна галузь. Тут все це врахували. І хоча проблемі й зараз, майже через рік після вступу до ЄС, ще лишилися, але сам процес входження було здійснено так, що сільське господарство Австрії (а його основу складають невеликі ферми) не втратило своїх позицій. Тут, на відміну від нас, не політична воля в основі вирішення таких проблем («дайош колгоспи!», а потім «геть колгоспи!»), а всебічний розрахунок кожного кроку і виважені, послідовні дії.

Детальніше про візит парламентської делегації України до Австрії — в суботньому номері нашої газети.

Сергій ПРАВДЕНКО.

У номер

Кажемо Туркменистан, думаємо — газ

Як повідомили на брифінгу у Міністерстві закордонних справ України, 5-6 травня Президент України Леонід Кучма відвідає з офіційним візитом Республіку Туркменистан. Підкреслювалося, що такого рівня візиту між главами двох наших держав не було з 1995 року.

У ході зустрічі плановано розглянути низку питань, що мають стосунок до двосторонніх україно-туркменських відносин. Зокрема, йтиметься про поставки в Україну туркменського природного газу та розрахунки за нього. В центрі зустрічі буде й таке важливе питання, як надання організаціями України послуг у будівництві в Туркменистані компресорних станцій, трубопроводів, хімічних підприємств, об'єктів транспортної інфраструктури.

Журналістам повідомили також, що під час візиту плановано підписати й низку важливих міжурядових угод економічного характеру.

Блок «МІСТ»: забрати голоси у лівих

На прес-конференції у Києві у вівторок оголошено про створення в Україні нового виборчого блоку «Соціально-демократичне об'єднання «Міст».

Про це оголосив депутат Верховної Ради, експрезидент України Леонід Кравчук.

До блоку увійшли 4 політичні партії 4 громадські об'єднання —Партія праці, Соціал-демократична партія України (об'єднана), Демократична партія України і Християнсько-демократична партія України, об'єднання «Вибір», «Порозуміння», Всеукраїнське об'єднання підприємців, а також благодійний фонд підтримки розвитку демократії та реформ в Україні. За словами Л. Кравчука, блок «відкритий для співробітництва з партіями, що відстоюють суверенітет України, як зліва, так і справа, готовий вирішувати принципові питання з об'єднанням «Нова Україна» і Народно-демократичною партією України».

Голова Демократичної партії України Володимир Яворівський підкреслив, що головне завдання блоку — «іти на схід і забирати голоси у лівих, а не штовхатись на демократичних західних округах».

Депутат Валерій Бабич, який представляє Всеукраїнське об'єднання підприємців, підкреслив, що «блок сподівається створити в парламенті впливову фракцію на центристській основі».

«Наша ціль — структуризація суспільства і встановлення політичної відповідальності за стан справ в суспільстві», —додав депутат Володимир Бортник.

Парламентська хроніка

Сидить і не голосує

Вечірнє засідання 22 квітня

Незважаючи на старання певної частини народних депутатів і головуючого на засіданні першого заступника Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка, не вдалося налагодити прийняття у другому читанні і решти статей законопроекту про нову виборчу систему. Застопорилися уже на черговій, восьмій, статті — «Утворення виборчих дільниць», котра не була особливим каменем спотикання під час розгляду ні в першому читанні, ні в спеціальній депутатській комісії. Пізніше, після голосування в поіменному режимі, Олександр Ткаченко попросив висвітити на табло результати голосування по фракціях і групах, щоб, як він сказав, знати, через кого зайшли у безвихідь, і назвав «Незалежних», МДГ, аграрників...

Певне прояснення позиції народних обранців лівої орієнтації вніс Олександр Стешенко, який запропонував розгляд цього питання припинити, доручити очолюваній ним комісії виробити новий законопроект або кардинально змінити обговорюваний, «бо він —спотворений». Однак основний доповідач Валерій Мішура парирував тим, що колега Стешенко не був на всіх засіданнях комісії, яка доопрацьовувала цей законопроект, шукала компромісів і таки виробила документ «нормальний, що відповідає всім правовим нормам». Аграрник Ростислав Чапюк запропонував продовжити розгляд у травні, а Олександр Лавринович переконував, що більших компромісів, аніж ті, яких удалося досягти в спеціальній комісії, уже може не бути, що для постатейного обговорення запропонованого проекту і його прийняття в залі достатньо депутатів. Таку ж позицію фактично підтримав і представник «Реформ» Олександр Єльяшкевич.

Однак і після цього постатейно прийняти закон у другому читанні не вдалося. Щоразу участі в голосуванні не брало від 50 до 100 депутатів.

На засіданні особливо наполегливо відстоював свої численні пропозиції Владислав Носов. Вони, зокрема, стосувалися механізмів запобігання зловживанням під час боротьби за мандати. Наприклад, щоб той чи інший державний чиновник-керівник не мав можливості «світитися» на телеекранах або на шпальтах газет більше від своїх суперників, виправдовуючись тим, що виступає не як кандидат, а як, наприклад, голова ради чи міністр тощо. Або: встановити обмеження — «стелю» власному виборчому фондові кандидата, як це зроблено у розвинених країнах. Та знову ж таки, хоча особливих заперечень ці й інші пропозиції і не викликали, прийняти їх не вдавалося — не вистачало голосів.

Утім, що казати за ці пропозиції, коли навіть не пройшла та, без котрої, як наголошував у виступі один з депутатів, уряд, не прийнявши передбаченого законом рішення про фінансування виборчої кампанії, може зірвати самі вибори, призначені Верховною Радою.

Характеризуючи певною мірою роботу колег над цим законопроектом, головуючий на засіданні сказав, звертаючись до залу, так: «Комісія, напрацьовуючи документ для другого читання, знайшла компромісні рішення до кожної статті. Можливо, вони не всіх влаштовують. Але це не означає, що всі 55 статей закону всіх не влаштовують. Нехай не влаштовує 15, нехай 20 статей, але ж решта прийнятна... Просто депутат сидить і не голосує, не знаючи, чого він хоче»

Анатолій БЕНЬ.

Вибори відбудуться за будь-якого закону. Краще - за нового

Ранкове і денне засідання 23 квітня

(Початок на 1-й стор.).

Щоправда, пропозиція не набрала необхідної кількості голосів. Електронне табло показувало, що результат голосування залежить від депутатської групи «Єдність». Але вмовляння не допомогли. Табло вперто висвічувало цифру, яка не давала змоги ані зняти законопроект з розгляду, ані продовжити його обговорення. Зав'язалась гостра дискусія, під час якої народний депутат Петро Шейко звинуватив Голову Верховної Ради у всіх гріхах, у тому числі у блокуванні прийняття бюджету.

Натомість, член фракції Руху Олександр Лавринович у своєму виступі закликав зал «не притягувати за вуха податкові законопроекти і бюджет і не маніпулювати нормами Регламенту». Оскільки він вважає, що все це — «політичні ігрища».

Його підтримав і лідер комуністів Петро Симоненко, який водночас зазначив, що «ручне управління насамперед дає можливість можновладцям грабувати народ».

Врешті усі зійшлись на тому, що пропозиція, висловлена Олександром Морозом і підтримана тимчасовою спеціальною комісією з доопрацювання законопроекту, —процедурне питання. Законопроект «Про вибори народних депутатів» відправили на повторне доопрацювання для повторного другого читання.

У таких дискусіях не було б нічого дивного: хтось обстоює змішану виборчу систему, хтось —мажоритарну. Якби не одне «але»... Наступним у порядку денному стояв законопроект «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

Отже, ті, хто не хотів прийняти результативне рішення з виборчого законодавства, намагалися блокувати прийняття податкового, необхідного для затвердження державного кошторису на поточний рік. Та згодом усе ж таки розгляд його розпочався.

Після перерви тривала робота над законопроектом «Про оподаткування прибутку підприємств». Схоже, мав рацію Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, коли зауважив, що закон хоч і складний, але Комісія з питань фінансів і банківської діяльності ретельно опрацювала всі його положення.

За винятком третьої статті, де не вдалося знайти спільної мови — її відправили на третє читання, решту положень законопроекту вдалося відшліфувати.

Щоправда, до обідньої перерви проголосували тільки п'ять статей.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Врожай-97

«Друге пришестя королеви»

(Початок на 1-й стор.).

В той час, коли США, Франція, Австрія, Угорщина, Румунія збільшували плантації під кукурудзу і нині довели її частку у зерновому клині майже до 45 відсотків, Україна з парадоксальною послідовністю зменшувала їх, торік аж до 330 тисяч гектарів (менше одного відсотка).

В рамках національної програми «Зерно України», повідомив віце-прем'єр, уряд ставить перед агропромисловим комплексом країни завдання —добитися поетапного розширення площ під кукурудзу, підвищити врожайність з тим, щоб довести валовий збір королеви полів до 15 мільйонів тонн.

Юлія ТИМОШЕНКО: «Як і вся країна, я — у перехідному періоді...»

Так народний депутат України Юлія Тимошенко відповіла на запитання нашого кореспондента про те, коли остаточно перейде працювати на постійній основі у Верховну Раду. Президент корпорації «Єдині енергетичні системи» має намір запропонувати нову концепцію податкового законодавства. Воно, на переконання Юлії Тимошенко, має бути спрямоване на, по-перше, встановлення податків, посильних для платників, по-друге, податки мають обчислюватися просто, по-третє, вони мають бути неминучими, як смерть...» Перспективу своєї праці у парламенті народний депутат бачить також у тому, щоб свій досвід роботи у приватному бізнесі перенести в площину опрацювання законопроектів, котрі, будучи ухвалені законодавцями, мали б сприяти розвитку приватного сектора економіки. А це має забезпечити надходження в бюджет.

На прес-конференції Юлія Тимошенко спростувала припущення деяких засобів масової інформації про надто високі прибутки Прем'єр-міністра на газовому ринку, а також вигадки про те, що вона надіслала листа на ім'я президента США з викладом відносин України і Росії в галузі торгівлі енергоносіями, а також відповіла на численні запитання журналістів про становище корпорації на газовому ринку країни, її відносин з «Росгазпромом».

Світлана ПИСАРЕНКО.

Харків вимагає адекватної реакції від офіційного Києва

У КВІТНІ Харківська міська рада на своїй сесії схвалила Звернення до Президента, Верховної Ради та Кабінету міністрів України. Зокрема в ньому висловлюється крайнє занепокоєння різким загостренням соціально-економічної ситуації в державі, регіоні та місті. Далі у зверненні вказується, що через неприйняття бюджету на 1997 рік місто не в змозі виконувати державні соціальні програми, немає коштів на виплату субсидій населенню, на пільги ветеранам війни, самотнім матерям, малозабезпеченим сім'ям. Несвоєчасно виплачується заробітна плата працівникам закладів освіти, культури, охорони здоров'я, затримуються виплати допомоги на дітей, малозабезпеченим громадянам.

У загрозливому стані — міський електротранспорт, що може призвести до подій, не менш трагічних, аніж у Дніпродзержинську, не витримує ніякої критики стан міських автомагістралей та внутрішньоквартальних шляхів.

Недофінансування з 1995 року робіт щодо ліквідації наслідків аварії на Диканівських очисних спорудах, примусове закриття з 1 червня 1997 року всіх полігонів твердих побутових відходів, що прилягають до міста, може призвести вже влітку цього року до екологічної катастрофи, масштаби та наслідки якої зупинять життя 1,5-мільйонного міста не менш як на півроку. Тоді рятувати місто знову доведеться державі.

Ураховуючи гостроту та небезпечність ситуації, що склалася, Харківська міська рада народних депутатів вимагає:

— прийняти якнайшвидше Закон «Про державний бюджет України на 1997 рік» та ввести його в дію з дня опублікування;

— прийняти інші закони України на новій податковій основі до розгляду Бюджетної резолюції на 1998 рік.

Міськрада також вважає, що під час прийняття бюджету Верховна Рада України повинна однозначно визначитися:

— на скільки відсотків будуть профінансовані державні соціальні програми і яким шляхом (безпосередньо через казначейство або через місцеві бюджети; в останньому варіанті — визначити джерела доходів);

— щодо сум боргів, які будуть «прописані» в бюджеті держави й по областях, для їх погашення в 1997 році; термінів (етапів) погашення, їх реструктуризації та механізмів.

Оперативність та конкретність прийняття рішення щодо порушених питань у цьому Зверненні оцінюється як здатність законодавчої та виконавчої влад керувати державою.

Декларуємо доходи

ДОХОДИ, одержані з 1 січня по 31 грудня 1996 року народним депутатом України, членом Комісії Верховної Ради України з питань боротьби із організованою злочинністю і корупцією Анатолієм Єрмаком.

Загальна сума нарахованих мені грошових виплат, у т. ч. заробітна плата, премії, виплати на оздоровлення, грошова компенсація за речове майно військовослужбовця за основним місцем роботи за 1996 рік становила 9932 грн. З них отримано на руки — 8804 грн.

Безкоштовними чи пільговими санаторно-курортними путівками Верховної Ради України ні я, ні моя сім'я у 1996 році не користувалися.

Доходів від роботи за сумісництвом, за договорами цивільно-правового характеру, за виконання разових та інших робіт у 1996 році не мав. Авторські винагороди за публікації не отримував.

Доходів, винагород, виплат за кордоном або від іноземних урядів чи організацій не отримував.

Валютних рахунків в іноземних або вітчизняних банках ні я, ні члени сім'ї не маємо. Вклади мої та членів моєї сім'ї в Ощадбанку України (дані на 02.09.1996 р.) становлять 1 грн. 74 коп. Цінних паперів не маю. Дружина і діти вклали належні їм іменні приватизаційні сертифікати в Центральний інвестиційний фонд, але дивідендів не отримували.

На моєму утриманні — дружина і два сини. Старший — студент 1-го курсу університету, протягом 1996 року отримав стипендію в розмірі 40 грн.

Транспортних засобів (легкових, вантажних автомобілів, мотоциклів, моторних човнів, яхт і таке інше), жилого або дачного будинку, земельної ділянки я і члени моєї сім'ї в приватній власності не маємо.

Разом із сім'єю у складі чотирьох осіб (я, дружина і двоє синів) проживаємо у 3-кімнатній квартирі (неприватизована) житловою площею 41,5 кв. м, яку отримав у 1986 році.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань оборони і державної безпеки обговорила два законопроекти й ухвалила винести їх на розгляд сесії.

Перший — про внесення змін і доповнень до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України, а також до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Викласти ст. 75 «Незаконне перетинання державного кордону» Кримінального кодексу викликане необхідністю чіткішого визначення поняття «об'єкт злочину», а доповнення його статтею 188² та внесення доповнень до ряду статей стосуються гарантій державного захисту життя і здоров'я військовослужбовців Прикордонних військ України та громадян, які охороняють кордон. Пропонується надати Прикордонним військам України право розглядати справи, пов'язані з порушенням прикордонного режиму або режиму в пунктах пропуску через державний кордон України.

Другим законопроектом пропонується внести доповнення до Закону України від 17 січня 1997 року «Про надання пільг щодо обкладання податком на додану вартість продукції (робіт, послуг), що виробляється за контрактом № 1346/38». Цей закон було схвалено у зв'язку з виконанням важливого для економіки України контракту на поставку державним підприємством «Завод імені Малишева» спецтехніки іноземному замовнику та з метою створення підприємствам і організаціям України сприятливих умов для своєчасного виконання цього контракту. Проте в ньому не передбачено можливість відшкодування сум податку на додану вартість, сплаченого постачальникам матеріально-технічних ресурсів та за придбані й уведені в експлуатацію основні виробничі фонди і взяті на облік нематеріальні активи за рахунок бюджету, що при віднесенні сплаченого податку на додану вартість на собівартість призведе до її збільшення. Виникає необхідність додатково залучати кошти для обігу, що призведе до збитків підприємств, які виконують контракт. З метою створення сприятливих умов підприємствам, що становлять кооперацію, та своєчасного виконання контракту пропонується внести відповідні доповнення до зазначеного закону.

Заслухано інформацію Держкомрезерву і Генерального штабу Збройних сил України щодо наявності державних і військових запасів для потреб оборони відповідно до положень статті 4 Закону України «Про оборону України». Комісія запропонувала Кабінетові міністрів прискорити проведення інвентаризації майна Міноборони і військових запасів, запровадити механізм поповнення мобілізаційного резерву, посилити організаційне й кадрове забезпечення мобілізаційної роботи в державі, розробити мобілізаційний план України на особливий період.

Взято до відома інформацію міністерств оборони і закордонних справ про стан виконання індивідуальної програми партнерства між Україною й НАТО на 1996—1998 рр. в рамках програми «Партнерство заради миру».

Відповідно до доручення Верховної Ради щодо підготовки проекту законодавчого акту про ставлення України до розширення НАТО на схід комісія обговорила питання про внесення на розгляд парламенту пропозиції ухвалити заяву Верховної Ради щодо розширення НАТО на схід. Наголошено на необхідності запропонувати міністерствам закордонних справ та оборони подати у квітні ц. р. проект зазначеної заяви на розгляд постійних комісій з питань оборони і державної безпеки та у закордонних справах і зв'язках з СНД, а Кабінетові міністрів — запропонувати, виходячи з Концепції (основ державної політики) національної безпеки України, розробити проект концепції зовнішньої політики уряду, передбачивши в ньому розділ щодо зазначеного питання.

Проблему майбутнього розширення НАТО на схід в контексті загальноєвропейської безпеки було грунтовно обговорено під час недавніх зустрічей з гостями комісії — Надзвичайним і Повноважним Послом Російської Федерації в Україні Юрієм Дубініним та міністром оборони Латвійської Республіки Андрейсом Крастиньшем. Крім цього, військово-технічним аспектам безпеки було присвячено бесіду з Карлом Дагласом Норманом — помічником міністерства оборони США, директором програми ядерної, хімічної та біологічної безпеки і програми знищення ядерної зброї в Україні.

Комісія з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів розглянула проект закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус народного депутата України». Зауваження та пропозиції, що надійшли від народних депутатів після першого читання законопроекту, в разі прийняття їх Верховною Радою, сприятимуть, на думку членів комісії, більш чіткому окресленню кола повноважень, обов'язків та соціального захисту народного депутата України.

Відбулося обговорення внесеного на розгляд Верховної Ради народними депутатами П. Шейком та Р. Безсмертним законопроекту про припинення чинності Закону «Про відкликання народного депутата України». Комісія підтримала це подання, оскільки статтею 81 Конституції України встановлено перелік підстав, коли повноваження народного депутата припиняються достроково. Цей перелік не передбачає положення щодо припинення повноважень народного депутата у разі його відкликання виборцями. Отже, Закон України «Про відкликання народного депутата України», на думку комісії, не відповідає конституційним нормам і його слід скасувати.

П. ШЕЙКО

Р. БЕЗМЕРТНИЙ

Також було розглянуто інші питання.

Минуло три місяці, як **Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку** розглянула хід виконання вимог Повітряного кодексу України Державним департаментом авіаційного транспорту України. Роботу керівних працівників цього департаменту тоді було визнано незадовільною.

Однак і досі керівництво Мінтрансу, Державного департаменту авіаційного транспорту України мало що зробило, аби виконати рекомендації комісії.

Зволікають із розв'язанням питання щодо підпорядкованості Укравіатрансу Мінтрансові України. Не внесено необхідних змін з цього приводу в чинне Положення про Укравіатранс. Лишається вкотре констатувати, що структура регулювання і управління діяльністю цивільної авіації України не відповідає вимогам Закону «Про транспорт», Повітряного кодексу України. В управлінні цивільною авіацією триває двовладдя.

Поза увагою Мінтрансу залишилися серйозні недоліки в роботі цивільної авіації. Не розглядалися питання про економічну доцільність укладення угод на передачу в оренду повітряних суден та виконання чартерних рейсів підприємствами цивільної авіації.

Члени комісії підкреслили, що в Департаменті авіаційного транспорту відсутня програма оновлення парку літаків цивільної авіації державних авіапідприємств та авіакомпаній, не проводяться міжнародні тендери на придбання літаків для державної кампанії «Авіалінії України».

Департамент не реагує на подання Державної податкової адміністрації України, в якому проаналізовано роботу авіаційних компаній. Було перевірено 150 авіаційних компаній. У 108 з них виявлено порушення податкового та валютного законодавства.

Не виконані рекомендації комісії щодо належної організації розслідування подій та інцидентів в Укравіатрансі. Станом на 1 січня 1997 року залишаються нерозслідувані авіаційні події у 1994, 1995 і 1996 роках. Немає висновків про катастрофи літаків ІЛ-76 та АН-26, що сталися 1996 року.

Комісія рекомендувала Мінтрансу разом з Держмиткомом та Держкомкордоном вивчити проблему оптимізації міжнародних аеропортів в Україні, вжити заходів стосовно підвищення вимог до працівників пропускного та внутрішньо-об'єктового режиму на підприємствах авіаційного транспорту.

Свого часу Мінтранс та Державний департамент авіаційного транспорту України отримали від зазначених відомств відповідні рекомендації і пропозиції, а також зауваження до проекту Положення про взаємодію в контрольованій зоні аеропортів та авіапідприємств щодо забезпечення авіаційної безпеки. Однак позитивних зрушень не сталося.

Члени комісії вважають, що в інформації Мінтрансу України не здійснюється економічний аналіз діяльності підприємств цивільної авіації України за 1996 рік. Нічого не зроблено для повернення в Україну літаків, що перебувають в оренді за її межами. У занепаді кадрова політика.

Прес-служба Верховної Ради України.

Хроніка. Факти. Події

● *Страсбург*

Аляска — не Крим, а Крим — не Росія

(Початок на 1-й стор.).

Депутати ПАРЄ ухвалили резолюцію, в якій відзначено, що майбутній саміт покликаний підтвердити ту значну роль, яку відіграє ця пан'європейська організація у сферах демократизації, забезпечення прав людини і соціальної єдності.

Порядок денний саміту РЄ поки що остаточно не схвалено, але серед інших питань будуть такі: боротьба з поширенням організованої злочинності, дотримання принципів етики у сфері медицини та генетики, свобода преси і телебачення, посилення ролі жінки в житті суспільства, зміцнення зв'язків Європи з іншими регіонами, а також необхідність прийняття європейської конвенції про права біженців.

Окрім проведення саміту РЄ, під час другого сесійного дня порушували й інші питання, які стосувалися країн колишнього СРСР. І делегати з інших країн—членів РЄ були змушені стати свідками «розборок» на рівні Грузія—Вірменія—Азербайджан—Росія—Україна...

Сесія розглянула питання щодо налагодження миру в Закавказькому регіоні. У прийнятій резолюції зазначено: попри те, що військові дії в Абхазії та Нагірному Карабасі було припинено ще в травні 1994 року, політичного розв'язання цих конфліктів так і не сталося. А Грузія, Вірменія та Азербайджан — кандидати до вступу в Раду Європи (нині вони беруть участь у сесії на правах спеціально запрошених гостей). Тому ПАРЄ закликала ці країни якнайскоріше дійти компромісу в таких складних питаннях і покласти край конфліктам і де-юре, і де-факто.

Зрозуміло, що під час дискусій на такі болісні теми представники цих двох країн обмінялися звинуваченнями. Дісталося й Росії, яку також «підозрюють» у «розпалюванні та підтримці» конфліктів на території колишніх республік Союзу.

Народний депутат України Василь Костицький у своїй репліці звинуватив Росію в тому, що вона перешкоджає роботі місії ОБСЄ у Закавказзі. Він також висловив думку, що російська сторона свідомо намагається зірвати переговорний процес щодо підписання широкомасштабного договору про дружбу, партнерство і співробітництво між Україною та Росією, спекулюючи на кримсько-севастопольській проблемі. «Крим справді колись був частиною Росії, але її частиною була й Аляска», — нагадав він. Чому тоді Росія не висуває територіальні претензії США? На думку Василя Костицького, саме Росія нині є фактором нестабільності в СНД.

● *Токіо*

В Японії чекають наших депутатів

У парламенті Японії відбулася зустріч Надзвичайного і Повноважного Посла України в Японії Михайла Дашкевича з Головою парламентської Асоціації японсько-української дружби Йосіро Хаясі, під час якої було обговорено перспективи подальшої співпраці вищих законодавчих органів двох держав. Ішлося, зокрема, про узгодження термінів візиту до Токіо делегації народних депутатів України із групи міжпарламентських зв'язків з Японією, який намічено здійснити в четвертому кварталі цього року.

Йосіро Хаясі та присутній на бесіді член Асоціації, голова постійної комісії парламенту Японії з питань освіти Хакуо Янагісава розповіли послові про свої плани найближчим часом відвідати Київ, щоб доставити, у рамках гуманітарної допомоги, технологічне обладнання, яке буде встановлено в лікарнях столиці та області, де лікуються постраждалі від Чорнобильської катастрофи.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Друге громадянство: заборонено. Але якщо дуже треба...

ПІД ЧАС підготовки цього матеріалу слова «Це незаконно!» лунали не раз. Загалом так відповідали на мої запитання державні службовці. Йдеться про подвійне громадянство — те, чого, на думку більшості законослухняних громадян та чиновників, «у нас немає». Точніше, не має бути.

«В Україні існує єдине громадянство» — цей рядок із Конституції знає, напевно, кожен. Висновок простий: громадянин нашої держави має лише один паспорт. Тож, свято вірячи в це, я з великим здивуванням прочитала невеличке рекламне оголошення такого змісту: «Допомога в підготовці документів для виїзду за кордон, оформлення резидентського статусу (права на постійне місце проживання). Можливість отримання другого паспорта».

Чи справді це так реально — стати громадянином двох держав одночасно? На жаль, обговорювати цю тему по телефону автори оголошення зі мною не захотіли. Та й свою адресу вони теж не бажали «розкривати», пропонуючи мені лишити свій телефон. Після тривалої суперечки чоловічий голос зрештою роздратовано повідомив, що у фірми немає бажання продовжувати розмову, оскільки мої запитання не свідчать про щире прагнення отримати другий паспорт. Але, найголовніше, наголосив: «Фірма зовсім не переконана в тому, що ви зможете оплатити цю послугу, бо йдеться про дуже велику суму».

Наскільки велика ця сума, я довідалася випадково і значно пізніше. Це справді недешево: деякі бізнесмени готові викласти за другий паспорт від 10 до 50 тисяч доларів. Щоправда, перевірити цю інформацію не вдалося.

Чому ж дехто прагне стати «двічі громадянином»? Для когось це певна гарантія безпеки. Згадайте, як іноді в Росії зчиняються скандали з приводу того, що деякі політичні діячі (на державних посадах!) мають паспорт іншої держави. Приклад — скандал навколо ізраїльського громадянства Бориса Березовського.

Другий паспорт може давати певні вигоди й бізнесменам: значно розширюється свобода їхньої діяльності за кордоном. Але громадянство іншої держави вам можуть надати лише за однієї умови: якщо ви ведете справи чесно і вас не розшукує Інтерпол. А таким вимогам, погодьтеся, відповідає діяльність аж ніяк не всіх наших підприємців.

Стати громадянином іншої держави просто і складно водночас. Якщо ви не перебуваєте у шлюбі з іноземкою чи іноземцем, якщо ви не єврей (німець, італієць та ін.), якщо ви не видатна особа, висококваліфікований фахівець чи відомий митець, проте хочете отримати паспорт іншої держави, то вам доведеться добряче потрясти гаманцем і запастися терпінням. Скажімо, Австралія надасть вам громадянство через два роки, якщо ви вкладете в її економіку від 350 до 500 тисяч доларів. Аргентина вимагає значно менше грошей — від 30 до 50 тисяч доларів, але чекати маєте ті самі два роки. Канада видасть паспорт через три роки за умови, якщо ваші інвестиції у розвинених провінціях становлять 250 тисяч доларів, а у віддалених районах — 150 тисяч. Сполучені Штати «скромніші» — три роки очікування та 150 тисяч доларів інвестицій.

Ці дані свого часу наводив один російський журнал. У нашого північного сусіди, схоже, попит на «другі паспорти» значно перевищує наш. Можливо, це наслідок нестабільної політики. Але факт залишається фактом: у російській пресі оголошення із пропозиціями «допомогти оформити друге громадянство» — не рідкість. Деякі «підприємливі» росіяни вже набули чималого досвіду в цій справі: знають навіть, як отримати друге громадянство законно і зберегти перше незаконно. До речі, іноземні країни видають паспорт, який потрібно «підтверджувати» через певний термін, тому дуже важливо, щоб усі документи були «в порядку».

В Україні, на щастя, цей «промисел» поки не «розквітнув». Однак на моє запитання, чи можливо теоретично зберегти українське громадянство, якщо ти отримуєш громадянство іншої держави, ніхто конкретної відповіді не дав. «Це незаконно,» — все, що я чула. За законом, отримуючи громадянство іноземної держави, людина має подати заяву про відмову від українського громадянства. Але якщо вона цього не робить? Скажімо, США, ПАР, Скандинавські держави, Японія, Німеччина надають будь-яку інформацію щодо громадян, які отримали в них друге громадянство. Натомість Швейцарія, Ірландія, Ізраїль, а також деякі країни Південної Америки не розкривають «таємниці», якщо йдеться, скажімо, про політичні злочини. Тож не завжди можна довідатися, хто з наших громадян має два паспорти.

Назвати порушену проблему масштабною, звичайно, не можна. Швидше, маємо приклад того, як розходяться часом уявне та дійсне. «Це неможливо,» — кажуть геть усі відповідальні особи. Та хіба хоч один із цих чиновників може поручитися, що в Україні немає жодної людини з подвійним громадянством?

Надія БЕДРИЧУК.

Вудочка на український... ринок

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА палата України і фірма «Фінмарк» уже вп'яте проводять у Києві виставку «Італбізнес». За цей час їй стало тіснувато у звичних приміщеннях палати, тому й розміститься експозиція у палаці спорту.

—За п'ять років співробітництва з італійською фірмою «Фінмарк» його межі значно розширилися, —розповідає начальник управління міжнародних та іноземних виставок ТПП України Валерій Білий. — Якщо у першій виставці взяли участь 22 італійські фірми, то цього року вже 140.

Цей проект задумувався як ініціатива зі створення умов для розвитку малого і середнього бізнесу. Тому її учасниками були в основному місцеві підприємці, зацікавлені в розвитку виробничої і комерційної діяльності. Результати реалізації проекту вже можна, так би мовити, «помацати»: в Україні працюють десятки спільних підприємств — кафе, пекарень, піцерій, оснащених італійським обладнанням. Ця галузь, де дуже швидко робиться бізнес, привертає увагу дедалі більшої кількості українських підприємців. Нинішня виставка запропонує їм чимало новинок.

Але цього разу сфера інтересів буде куди ширшою, бо до Києва прибудуть фірми, які виготовляють товари, що мали традиційно високий попит в Україні. Це підприємства, що спеціалізуються на виробництві меблів, взуття, продуктів харчування.

«Закинуть вудочки» і ті, хто вперше хоче спробувати щастя на тутешньому ринку, кооперуючись з українськими партнерами. Це підприємства приладобудівної, електротехнічної галузей, а також ті, що випускають торговельне обладнання та устаткування для переробки продукції сільського господарства.

Буде й новинка: на виставці «Італбізнес-97 « проводитимуться конкурси на звання «Міс і містер Україна», демонстрація моделей одягу.

Отаким є п'ятий крок «Італбізнесу».

Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ.

На знімку: начальник управління міжнародних та іноземних виставок ТПП України Валерій Білий і президент фірми «Фінмарк» Мауро Гриллині.

Мандрівка без кордонів

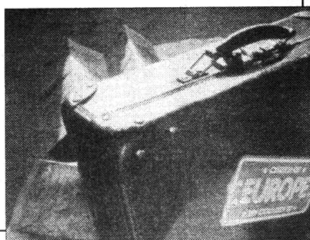
ЯКЩО на наступне Різдво ви задумали вирушити в турне по Європі, на вас чекають добрі новини: наприкінці цього року до Шенгенської сім'ї приєднаються Італія, Греція та Австрія.

Отож туристи зможуть перетнути континент від Лісабона до Відня і від Амстердама до Афін лише з однією візою в паспорті. Нові учасники угоди відкриють свої кордони для вільного пересування громадян усередині ЄС 27 жовтня, розповідає журнал «Європа». Загалом, Італія готова скасувати прикордонний контроль ще до осені, але вона погодилася на відстрочку, поки вся трійка не ввійде до безмежного простору водночас.

Двері «шенгенського клубу» відчинять і для північних сусідів. У грудні 1996 року Данія, Фінляндія і Швеція, що мали до цього статус спостерігача, підписали Конвенцію про застосування Шенгенської угоди. Проте вони зможуть стати його повноправними учасниками не раніш як 1999—2000 року, бо їм потрібен буде час на внесення доповнень до національного законодавства.

Віддалені терміни пояснюються і технічними причинами, адже новачків треба ще підключити до Шенгенської інформаційної системи — електронного банку даних про злочинців, які перебувають у розшуку, автомобілі, зброю тощо.

Торік у грудні члени Шенгенської групи підписали також угоду про співпрацю з Норвегією та Ісландією, які хоча й у складі ЄС, але вже 40 років зв'язані договором про безвізовий в'їзд з іншими скандинавськими країнами. Отож, у двадцять перше століття Західна Європа ввійде практично як єдиний простір, залишивши за межами Шенгена лише Великобританію, Ірландію та Швейцарію (остання не є членом ЄС).

Що криється за державною підтримкою ЗМІ в українській інтерпретації

У ЗВІТІ з пленарних засідань Верховної Ради оглядач «Голосу України» обмежився кількома штрихами про перипетії розгляду цього законопроекту. І здалося мені — а читачеві, побоююся, й поготів, — що проглядався з того висновок: прихильники і противники обговорюваного документа розподілилися в сесійній залі за вельми прикметними ознаками. Кому хочеться допомогти нашим безправним журналістам і вберегти вітчизняні засоби масової інформації від удавок «дикого» ринку — голосували «за». Натомість наближені до так званих незалежних видань та комерційних телевізій крутили носом і вишукували в проекті всілякі каверзи...

Йдеться про найбільш антиринковий, на мій погляд, законопроект щодо ЗМІ з-поміж «пропущених» через Верховну Раду двох скликань — «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів». І ухвалення його в першому читанні є серйозною загрозою консервації на тривалі роки гальмівних пережитків минулого — одержавлення та монополізації інформаційного простору України.

Отже, суть розбіжностей в оцінках зводилася на сесії не до власницького статусу ЗМІ, як можна було припускати до ознайомлення з проектом. Проблема постала в іншій площині — чи будуть наші ЗМІ справді вільними.

Прагнучи допомогти вітчизняним мас-медіа (безкорисливо чи з огляду на майбутню виборчу кампанію), дехто з «підтримувачів» і не зглядівся, що в проект закону «вкралися» передумови для жорсткого державного регулювання інформаційного ринку. В наших умовах це, як переконуємося повсякчас, — регулювання чиновниками від імені держави.

Досить зважити на означені в проекті критерії застосування державної підтримки ЗМІ, неконкретні й піддатливі для довільного трактування й застосування. Це реалізація редакцією газети (теле- чи радіостудією) «програмних цілей, спрямованих на виробництво соціально важливої (?) інформаційної продукції», «конкретний (?) економічний стан та умови діяльності» ЗМІ, «необхідність (?) реконструкції, розширення, будівництва матеріально-технічної бази» тощо. Так само антиринкові та довільні умови додаткової фінансової підтримки міських та районних газет. Передбачається, що вона «може поширюватися у кожному місті... — на одну міську газету», а за умови видання тут кількох газет — визначається одна за такими ж відносними критеріями: «... громадський попит, резонанс і активна читацька підтримка, а також конкретні фінансово-економічні та матеріально-технічні потреби газети». Простір для протекціонізму та зловживань доволі широкий. Неважко домислити, що коли з'являться такі «вибрані» видання, які дотуватимуться на 50—70 відсотків сумарних витрат за поліграфічне виконання, папір та поштово-експедиційні послуги, інша преса в цих регіонах вимре. А де не було іншої — й не буде. До таких законодавчих регуляторів під подобою економічно обгрунтованого механізму не додумувалася, до речі, навіть тоталітарна система з її однопартійністю.

Кошти на підтримку ЗМІ задумано пускати по звичному ланцюжку: держбюджет — переказування на облдержадміністрації — цільове скидання в «казан» місцевих бюджетів. Плюс доєднання до цього варива наявних «інших коштів органів державної казни та місцевого самоврядування». Безвідмовно, отже, діятиме принцип «граю для того, хто замовляє». Збережеться й закріпиться нинішня парадоксальна ситуація, коли держава, тонучи у внутрішніх неплатежах, відриватиме від обскубаного бюджету кошти на утримання периферійних «районок», а за ті кошти місцеві правителі триматимуть газети на повідку, повсюдно сплутуючи «необхідність реконструкцій» та «конкретний економічний стан» видань із турботою про тональність їхніх величальних арій про грандіозні діяння тамтешніх керманичів.

Комусь, мабуть, цей мій висновок не сподобається, але в багатьох куточках нашої благословенної України люди полегшено зітхнули б, якби безальтернативні місцеві «рупори гласності», що утримуються за їхні ж гроші, позамовкали, а замість них з'явилися нормальні неупереджені інформаційно-аналітичні видання. Вам на Чернігівщині чи Херсонщині цього ще не хочеться? Вважайте — таланить. То ненадовго. До появи нового редактора чи до призначення нового держглави з іншими повадками...

Мене не полишає враження, що проект закону готували соціалісти для свого внутрішнього вжитку, в межах витвореної ними замкненої політичної системи. Ухил до одержавлення ЗМІ простежується навіть у термінах-неологізмах на кштальт «комунального засобу масової інформації» та установках щодо «стимулювання створення єдиних інформаційно-виробничих комплексів» органами влади та місцевого самоврядування. Невже також заради державної підтримки окремих ЗМІ?

Проект закону «кульгає» там, де справа доходить до конкретних економічних принципів реалізації його положень. Приміром, передбачається встановлення пільгових тарифів на передплату та розповсюдження періодичних видань. Але як таке можна зробити, коли кошти на це наперед, ще до виведення тиражів, мають розраховуватися і закладатися окремим рядком у держбюджет? Адже тиражна політика, тісно пов'язана з умовами розповсюдження, — надзвичайно «тонка» річ, залежна від кон'юнктури моменту та зміни становища кожного окремого ЗМІ. У цьому ж зв'язку видається надуманою норма про те, що видання (звичайно, обрані) безплатно забезпечуються папером «у розмірі не менш як 10 відсотків потреб на передплатні тиражі». Не береться до уваги та ринкова реалія, що тиражами видань редакції постійно «грають», зважаючи на фінансові обставини, цільове призначення окремих номерів, отримання реклами тощо. А як можна, з огляду на це, скористатися такою нормою: «Редакції друкованих засобів масової інформації, які отримують цей (безплатний. — **В. Ш.**) папір, зобов'язані знизити передплатну ціну свого видання на відповідну частину його собівартості»? Чи як, зрештою, може Кабінет міністрів «регулювати і контролювати розцінки на доставку друкованої продукції засобів масової інформації за передплатою та ціни на неї в торговельній мережі»? Це українські варіації ринкових реформ?

Законодавство про мас-медіа у нас в Україні творилося поетапно, і, на жаль, можна лише фантазувати про єдиний, цілісний інформаційний кодекс, який би комплексно регулював цю надзвичайно складну сферу. Що ж, хай будуть окремі закони, аби досконалі. Мабуть, не варто було розробникам цього закону поєднувати дві теми в одну — і державну підтримку, і соціальний захист журналістів. Власне, в умовах, коли соціального захисту потребують усі, навряд чи журналісти конче прагнуть добути його першими. Найкращий соціальний захист для них — заохочення, де треба — податковий протекціонізм.

Знехтувано рекомендаціями учасників круглого столу «Свобода слова та влада в Україні», в яких наголошувалося на тому, що «окремі положення проекту закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» носять відверто дискримінаційний характер». Вони пропонували «провести роздержавлення та демонополізацію інформаційного простору України». Справді, важко уявити, як це держава буде надавати державну допомогу одержавленим (чи — нероздержавленим) ЗМІ. До чого це призведе — відомо.

Найприкріше ж те, що цей законопроект допомогли прийняти в першому читанні окремі депутати з іміджем ринковиків чи прихильних до них націонал-демократів, котрі замість аналізу положень запропонованого законопроекту вхопилися за кимось нав'язану і нічим конкретним не підкріплену думку про те, що цей закон дієво захищатиме права журналістів та «допоможе» державницьким (зокрема, україномовним) ЗМІ. Та ж таки українська мова згадується в проекті двічі, і щоразу — в контексті, який не зобов'язує чиновника серйозно зважати на неї, не створює просвітку для відродження україномовних преси, телебачення і радіо. А був би цей закон у такому концептуальному вигляді зашморгом для ринку інформаційних послуг.

Потилицю ліпше чухати до, ніж після...

Віталій ШЕВЧЕНКО,
народний депутат України,
член парламентської Комісії законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації.

Карати! Та чи смертю?

Точка зору

ЦЯ ПРОБЛЕМА так часто обговорювалась на сторінках періодичної преси, що немає потреби повторювати всі «за» і «проти» цього виду покарання. Серед юристів і політологів є чимало прибічників збереження смертної кари, такої самої думки дотримується і значна частина населення, але не менше й опонентів. Незважаючи на полярність позицій з цього приводу, більшість дослідників зазначеної проблеми зійшлися на тому, що умов для негайного скасування смертної кари сьогодні в Україні немає.

На те багато причин кримінального, правового та матеріального характеру. Але останнім часом у численних публікаціях і виступах окремих політичних та державних діячів утвердилася думка, що негайному скасуванню смертної кари і проголошенню мораторію на виконання винесених на цей час вироків немає альтернативи.

Такий висновок аргументовано тим, що Україна під час вступу до Ради Європи взяла на себе ряд зобов'язань, у тому числі скасувати смертну кару. Оскільки виконання смертних вироків тривало, Парламентська Асамблея Ради Європи резолюцією N 1112 від 29.01.97 р. засудила Україну за порушення нею цих зобов'язань. У резолюції була також вимога до України негайно припинити виконання смертних вироків, а органи державної влади нашої країни попереджувалися про можливість застосування відповідних санкцій.

І треба сказати, що Україна певною мірою на це відреагувала, як заявив міністр юстиції С. Головатий, смертних вироків у нас останнім часом не виконували.

Однак активізація діяльності прибічників скасування смертної кари в Україні, а також пропаганди цієї ідеї у засобах масової інформації помітна. При чому один з аргументів полягає в тому, що невиконання взятого на себе перед РЄ зобов'язання дискредитує Україну в очах міжнародних організацій і завдає їй політичної шкоди.

На наш погляд, для таких безапеляційних тверджень немає підстав. Європейська конвенція про захист прав людини та її основних свобод 1950 р. і навіть Протокол N 6 до цієї Конвенції 1983 р. не містять абсолютної заборони смертної кари. Зокрема, цим протоколом допускається, як виняток, можливість застосування смертної кари під час війни або загрози війни.

Надзвичайно складна криміногенна ситуація, що склалася сьогодні в Україні, свідчить про реальну загрозу національній безпеці нашої держави. Так, 1996 року в Україні вчинено 4896 убивств, що вище від минулорічного показника. Щодобово в країні (в середньому) вбивають 13 осіб. У структурі цього виду злочину на зміну побутовим убивствам, скоєним на грунті пияцтва, неприязні і т. п., вчиняються вбивства з корисливих мотивів (70 %), на замовлення, з особливою жорстокістю. У 1996 році в Україні вчинено 118 убивств на замовлення. На тлі загального збільшення кількості вчинених убивств за обтяжливих обставин збільшувалась і кількість осіб, засуджених до смертної кари.

За І півріччя 1996 року із 96 засуджених до смертної кари було страчено 89 чоловік. Кожний із засуджених, як правило, вчинив не менш одного убивства. Окремі засуджені вбили понад 10—12 осіб, а маніяк-убивця Анатолій Онупрієнко, про якого повідомлялося у пресі, позбавив життя понад 50 осіб. Украй небезпечною є тенденція зростання арсеналу зброї, яка застосовується злочинцями, у тому числі й під час скоєння вбивств.

Звичайно, поняття «загроза війни» і «загроза національній безпеці» з боку особливо небезпечних злочинців не можна ототожнювати. Але є всі підстави для висновку про схожість цих понять, адже йдеться про надзвичайну ситуацію, коли стала реальністю загроза для всього нашого суспільства, зокрема найціннішого блага людей — їхнього життя. Крім того, будь-яку норму, в тому числі міжнародно-правову, треба застосовувати з урахуванням внутрішньої логіки правового акта. У статті 3 згаданої Конвенції сказано, що особа може бути позбавлена життя з метою придушення бунту або заколоту. Чи логічно за такої конструкції цього міжнародно-правового акта одночасно стверджувати, що держава може знищувати людей з метою придушення бунту (практично це може бути зроблено навіть за наказом виконавчої влади), і не може застосовувати смертну кару за вироком суду, який виноситься після ретельного розгляду всіх матеріалів справи.

Безпідставні й побоювання про дискредитацію країни в очах міжнародного співтовариства. Навпаки, кваплиье вирішення цього питання, нехтування реалій, які склалися в нашому суспільстві, а також громадської думки буде на шкоду авторитету України, підірве політичний престиж нашої суверенної держави.

Україна формально не виконала своїх зобов'язань скасувати смертну кару, але зупинила їх виконання.

Еквівалентом смертної кари може бути довічне ув'язнення. Але умов для реалізації такої міри покарання нині в Україні немає.

І ймовірність створення їх швидко дуже мала через відсутність матеріальних кадрових ресурсів. Якщо ці обставини ігнорувати і все-таки утримувати засуджених у таких умовах, це буде не менш жорстоко, ніж смертна кара.

Не можна визнати обгрунтованим і побоювання застосування Радою Європи відповідних санкцій. Підставою для їх застосування може бути грубе порушення статуту Ради Європи, до якого не можна віднести неможливість негайного виконання одного із зобов'язань, що його взяла на себе наша держава.

Не можна розцінювати тимчасове застосування смертної кари і як порушення Конституції України, посилаючись на те, що Конституція забороняє свавільне позбавлення життя. Виконання вироку суду — не свавілля.

Тож центральні органи державної влади мають дати аргументовані пояснення з цього приводу і узгодити питання з ПАРЄ. У перспективі смертна кара має бути скасована. Але це треба робити поетапно.

Нині є передумови для подальшого обмеження сфери її застосування. Так, маємо всі підстави відмовитися від застосування смертної кари за замах на умисне вбивство. Крім того, доцільно внести зміни у ст.93 КК, зокрема виключити можливість застосування смертної кари до особливо небезпечних рецидивістів, якщо в їхніх діях немає інших обтяжливих обставин, передбачених цією статтею.

Після створення належних умов для заміни смертної кари довічним ув'язненням від неї, безперечно, слід відмовитися.

Євген ФЕСЕНКО,
завідувач відділу Інституту законодавства Верховної Ради України, кандидат юридичних наук, доцент.

САМЕ так стоїть нині питання для півострова, що, як і вся Україна, в ці кризові часи шукає внутрішні резерви розвитку, забезпечення міцних основ для побудови нового життя. Однак неоднозначність варіантів, що розглядаються, викликають широкий громадський резонанс, навіть — протистояння офіційній владі. Не один рік продовжується ця боротьба і її загострення змусило українських парламентаріїв більш уважно поставитися до аналізу ситуації, що склалася.

У пропонованій публікації йдеться про проект завершення будівництва гірничо-збагачувального комплексу (ГЗК) на родовищі вапняків гори Гасфорт поблизу Севастополя.

Біля Гасфорту вирішується майбутнє Криму

Ініціатором його розробки і впровадження виступає Балаклавське рудоуправління. Позицію незгоди висловлюють екологічна громадськість Криму (кримська республіканська організація «Екологія і світ») і віднедавна — Севастопольська держадміністрація. Ситуація навколо гори Гасфорт останнім часом загострилася. Тому саме тут і відбулося виїзне відкрите засідання постійної Комісії Верховної Ради України з питань екологічної політики. Його мета —детально вивчити ситуацію, вислухати всі аргументи сторін, особливо фахівців з екології, ознайомитися з суто технічними питаннями прийняття рішень урядом.

Суть проблеми полягала от у чому. 1977 року було розпочато будівництво гірничо-збагачувального комплексу на родовищі вапняків гори Гасфорт. За попередніми даними пошукових робіт, це родовище належить до унікальних, оскільки складається з високоякісних вапняків класу С-1. Саме вони —необхідні додаткові компоненти флюсів для виробництва металу за мартенівською та електроплавильною технологіями.

За 10 років у виробничу базу, адміністративну структуру та природоохоронні об'єкти було вкладено понад 35 млн. доларів (за сучасними оцінками). Однак сам проект освоєння Гасфортського родовища не витримав випробувань громадської експертизи на «екологічну міцність». У 1989 році за рішенням Держкомприроди (№ І-П від 4.07.89 р.) будівництво було припинено. Переміг здоровий глузд, бажання вберегти Південний берег Криму від посиленого техногенного навантаження.

У складний для України час знову постало на порядку денному питання можливості розробки родовища гори Гасфорт — як ланки у технологічному ланцюгу разом з Криворізьким гірничо-збагачувальним комбінатом окислених руд. Постановою № 827 Кабінету міністрів України від 17.10.95 р. визнано доцільність введення в дію родовища вапняків гори Гасфорт, для чого розроблено заходи щодо завершення будівництва гірничо-збагачувального комплексу при Балаклавському рудоуправлінні Севастополя. Цим документом за високими підписами доручалося проведення додаткової державної екологічної експертизи і зняття складних питань так званої «вибухової» технології видобутку та можливого негативного впливу нового кар'єру на природне середовище поблизу Севастополя.

Громадськість міста, кримська республіканська організація «Екологія і світ» почали готуватися до чергової оборони. Провідні вчені-екологи, геологи, біологи, практики-виробничники та місцева влада піддали детальному критичному аналізу позитивний висновок додаткової державної екологічної експертизи відкорегованого проекту будівництва ГЗК на родовищі вапняків гори Гасфорт. Головний висновок противників проекту — «... експертиза спирається на сумнівні та недоведені констатації і положення».

По-перше, до аргументів «зелених» входили цифрові викладки балансових запасів вапняків в Україні, що забезпечують металургійне виробництво на 50—55 наступних років без розробки гори Гасфорт.

По-друге, варіант розробки родовища безвибуховим методом (з використанням спеціальних кар'єрних екскаваторів з постійною системою пилогасіння) оцінювався як тимчасовий маскувальний захід для відновлення в майбутньому «старої доброї» вибухової технології.

По-третє, у будь-якому випадку робота ГЗК буде впливати на водне середовище. Насамперед на якість води річки Чорної та на водосховище, що лежить нижче за течією і через Інкерманський водозабір живить питною водою Севастополь.

По-четверте, проектом не передбачено можливі кліматичні наслідки розробки гори Гасфорт, а звідси —вплив на рекреаційний потенціал прилеглих територій.

Комісія Верховної Ради з питань екологічної політики ретельно вивчила всі аргументи, викладені в листах противників «Проекту Гасфорт» до Президента України, Академії наук, у вищі урядові інстанції. І, треба сказати, поділяє стурбованість громадських експертів Криму щодо можливості серйозних екологічних наслідків здійснення проекту.

Разом з тим, ми не можемо не довіряти офіційним оцінкам авторитетних українських вчених — фахівців у галузі геології, гідрології, екології, які виступили експертами відкорегованого проекту освоєння Гасфортського родовища.

На відкритому засіданні комісії у виступах опонентів проекту не раз лунали непевні оцінки, поверхові аналітичні викладки. Оцінки високої якості вапняків гори Гасфорт, розрахунки їхніх балансових запасів Міністерством промисловості України і наведені керівником «Проекту Гасфорт» В. Атаманчуком, не викликають сумніву.

З огляду на досвід ряду країн, використання технології видобутку та розробки родовища екскаваторами можливе і доцільне. Особливо, якщо виходити з документа від 11.01.1997 за підписом В. Дурдинця: «Прошу забезпечити... виконання постанови із суворим дотриманням вимог екологічної експертизи та регулярним інформуванням уряду з цього питання».

Багато аргументів, наведених учасниками засідання, викликали запитання, необхідність уточнення та доповнення як у членів комісії, так і у представників громадськості міста, які переповнили конференц-зал міськдержадміністрації. І тут хотілося б зробити одне зауваження: із спілкування з людьми з'ясувалося, що практично усі питання проекту відомі населенню міста лише з боку позиції опонентів. Переважна більшість викладок проекту, висновків додаткової державної екологічної експертизи були людям невідомі. Як виявилося, протягом року прихильники проекту перебували в інформаційній блокаді. Громадськість міста та місцева влада фактично виступили атакуючим дуетом проти проекту «Гасфорт». Можна тільки вітати такий приклад єдності колись антагоністичних сил. Користь такого «сценарію» перебігу подій очевидна — адже саме таким чином можна домогтися підтримки громадської думки для прийняття рішення про закриття проекту, який може руйнівним чином впливати на важливий рекреаційний регіон України. У той же час вкотре були випробувані на міцність усі параметри чергового варіанта загнуздання Природи.

Проте головний аргумент рішення Кабінету міністрів — економічна доцільність реалізації проекту для держави і соціальний сенс для Севастополя — був цілком вилучений із загальної системи оцінок та вивчень опонентами проекту Балаклавського рудоуправління. Чимале здивування членів комісії Верховної Ради, інших учасників зустрічі викликала заява голови Севастопольської держадміністрації Семенова про те, що аналізу економічної та соціальної частини проекту з боку влади не було: «Та це фактично і неможливо, адже економіка сьогодні така нестабільна, що ми не можемо навіть перевірити, з чого складається вартість проїзду у громадському транспорті міста».

Бюджет Севастополя декілька останніх десятиліть складали надходження двох основних платників податку — Чорноморського флоту та Балаклавського рудоуправління. В умовах сьогодення ЧФ фактично не платить місту, а частка рудоуправління у бюджеті міста становить понад чверть. Для 410 тисяч мешканців Севастополя, з яких 86 тисяч — пенсіонери, економічні викладки проекту детально обгрунтовують надходження у бюджет міста понад 1,5 млн. гривень (плата за відведену під розробку землю, щомісячні нарахування на заробітну платню працюючих, обов'язкові податки на освоєні кошти та прибуток тощо).

В умовах спаду виробництва і стабільного росту безробіття у Севастополі (гострота цієї проблеми для міста не знімається у зв'язку з відсутністю рішень щодо Чорноморського флоту між Україною та Росією) збереження робочих місць для працівників рудників, що закриваються, та створення додатково близько 1 тисячі нових — вагомий аргумент. На жаль, населення Севастополя не знайоме з цими викладками проекту.

Питання це значно глибше, ніж тільки «бути чи не бути проекту «Гасфорт». Його можна сформулювати таким чином: «За рахунок чого чи кого може Крим вийти з кризи, знайти свій напрям розвитку, просування вперед?»

Звичайно, комісія хотіла б мати як альтернативу розгорнуту програму соціально-економічного розвитку Севастополя як рекреаційно-туристичного регіону, програму, обгрунтовану в плані конкретних заходів, виконавців-учасників, джерел фінансування. Але поки що цього немає. І саме через дефіцит такої ініціативи місцевої влади виникають спрощені і неоднозначні проекти щодо напрямів економічного розвитку та пошуків власних джерел майбутнього процвітання міста. Це позитивний фактор, хоча питання щодо доцільності цього проекту залишається. З ним комісія і повернулася до Києва. Існують різні відповіді, і сам вони у полі зору моїх колег. Але спільне обговорення проекту «Гасфорт», виїзди на родовище вапняків, у басейн річки Чорна, вивчення регіону Севастополя допомогли усім членам комісії визначитися в одному: поділяючи стурбованість адміністрації Севастополя, науковців і громадськості члени комісії — В. Брит, В. Кочерга, А. Жумикін, Є. Тодоров, а також народний депутат України від м. Севастополя О. Бобриньов з урахуванням еколого-економічних аспектів цієї проблеми та історико-культурних особливостей регіону одностайно висловили думку про необхідність додаткового вивчення питання щодо доцільності продовження розробки покладів вапняку на горі Гасфорт.

Відповідне рішення комісії найближчим часом буде підготовлене і направлене Президенту України, Кабінету міністрів України та іншим зацікавленим сторонам.

Анатолій ПИСАРЕНКО,
народний депутат України,
заступник голови Комісії
з питань
екологічної політики.

Тенденції

«Алло! Я вас не чую...»,

або Чому в редакційній пошті стало більше скарг на роботу вінницьких зв'язківців

НА ЩО найбільше нарікають абоненти? «Коли у нашому селі вимикають електроенергію, — читаємо у листі В. Мельник з Мурованокуриловецького району, — одразу ж перестає працювати телефон. А оскільки таке на жаль, відбувається систематично, причому три рази на день, то й користуватись телефоном маємо можливість утричі рідше. Чому ж тоді, оплачувати повинні у повному обсязі?». На це та ряд інших запитань, що містяться у листах, відповідає головний інженер обласного підприємства електрозв'язку «Вінницятелеком» Микола ЧЕРНИШ:

— Проблема з вимиканням електроенергії, — каже Микола Сергійович, — настільки болюча, що ми порівнюємо її зі стихійним лихом. Якраз з цієї причини з ладу вже виведено 212 акумуляторних батарей та інших резервних пристроїв енергоживлення на загальну суму 1 млн. 348,4 тисячі гривень. Результати — плачевні: 180 сільських телефонних станцій (із 700) залишилися без резервного живлення. Тому й не дивно, що у таких селах телефони замовкають одразу після того, як гасне світло.

— Як бути у таких випадках з оплатою?

— Наші абоненти, звичайно, мають право на відшкодування завданих їм збитків. Це, до слова сказати, передбачено однією із статей Закону «Про зв'язок». Проте підприємства та об'єднання електрозв'язку несуть відповідальність перед споживачем лише за тих умов, коли несправність сталася з нашої вини. Ми зобов'язані зробити перерахунки в абонплаті тому власникові, телефон якого не працював протягом п'яти діб (з часу надходження заяви до бюро ремонту). У даному випадку брати на себе відповідальність за дії енергетиків, погодьтесь, аж ніяк не можемо. Як на мене, це проблема не лише нашої області. Отже, розв'язувати її необхідно на рівні держави.

***

Інформація для роздумів. Вінницька область посідає передостаннє місце в державі за кількістю абонентів Торік їх число зросло лише на 1.600 чоловік, в той час як своєї черги очікують 94 тисячі вінничан.

Серед них — учасник бойових дій Постовий із села Щітки Вінницького району. «Чи дочекаюсь я того часу, — запитує читач, — коли нарешті у моїй хаті задзвенить телефон?»

— Непросто відповідати на такі запитання, —продовжує М. Черниш. — річ у тім, що кількість пільговиків постійно зростає. Якщо 1994 року їх налічувалось 2,5 тисячі чоловік (ще трохи, і ми б задовольнили їхні запити повністю), то нині маємо 11,5 тисячі. Незважаючи на це, кожен третій телефон, встановлений торік, дістався саме людям таких категорій.

Стримує подальший розвиток телефонної мережі (особливо це стосується обласного центру, де найбільша кількість бажаючих мати у власній квартирі телефон) незадовільна матеріальна база. Скажімо, одну із станцій, розташованих у мікрорайоні «Вишенька», змонтовано ще 1947 року. Ми самі дивуємося, як вона ще працює. Зв'язківці дотепер продовжують експлуатувати підземні кабелі, прокладені ще у 1942 році німцями до ставки Гітлера. Дається взнаки брак коштів. Однак далеко не всі абоненти це хочуть розуміти. Споживачі заборгували зв'язківцям 12 мільйонів гривень, що рівнозначно тримісячним загальним прибуткам підприємства.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

УЗАКОНЕНЕ БЕЗЗАКОННЯ,

або Хто відповість за продовольче зубожіння держави

ЗАПАМ'ЯТАЛОСЯ застереження академіка Української академії аграрних наук Володимира Юрчишина, опубліковане в одній з газет. Аналізуючи причини катастрофічного стану сільського господарства і прогнозуючи великий недобір врожаю в 1996 році та не виключаючи повторення такого в майбутньому, він написав: «Схаменися, владо! Можливо, Бог і люди ще простять тебе за те, до чого ти довела сільське господарство, що зробила з ним і з його першоосновою — з відданим своєму історично зумовленому призначенню, винятково працьовитим, добрим душею, хранителем віковічних традицій українського народу — селянином». Не схаменулася. Чи тому, що не дійшли до неї ці слова, чи просто пустила їх повз вуха, бо щось таке чула вже не раз. Мабуть, через усе це разом узяте.

Правда, якщо виходити з Послання Президента України Леоніда Кучми Верховній Раді, можна зробити висновок, що прозріння виконавчої влади все-таки спостерігається. Але оптимістичніших висновків треба зачекати. Бо невідомо, якою мірою дієвіші будуть президентські заклики і прогнози відносно наведення порядку в країні, підвищення відповідальності наділених владою. Тим паче, що це може бути не зовсім вдала спроба глави держави пом'якшити свою особисту провину за стан справ, перекласти її на Верховну Раду, Кабінет міністрів, персонально на Прем'єр-міністра. Або, може, вдалий момент набрати додаткові очки в боротьбі за президентську посаду. Або дія, в основу якої покладено відомий принцип: бий своїх, щоб чужі боялися.

Та повернімося до аграрних справ, які віддзеркалюють практику минулих років, дуже схожу на ту, коли всупереч застереженням мисливців собак починають годувати перед самим полюванням. Бо як ще можна назвати те, що уряд почав виявляти активність у справі підготовки до весняної сівби аж тоді, коли сонце пригріло. Адже при владі переважно спеціалісти сільського господарства — Голова Верховної Ради, його перший заступник, Прем'єр-міністр.

Розумію, що звинувачення на адресу влади (найперше виконавчої) досить серйозні і тому вимагають вагомих доказів. Ось деякі з них.

Перший: керування аграрним сектором наосліп, без будь-якої орієнтації на перспективу. Тож і не знаємо, куди йдемо, чого хочемо від аграрного сектору, які його можливості, як їх використати.

Деякий час я працював в Інституті аграрної економіки. Підтримую добрі стосунки з ним і сьогодні. Тому знаю: кілька років тому тут підготували проект концепції аграрної політики держави. Він пішов за призначенням — у верхні ешелони влади. Та минуло чимало часу, а жодних рішень з цього приводу не прийнято. Можна, звичайно, звинувачувати Верховну Раду, яка мусила б прийняти відповідний документ. Але вона може зробити це лише тоді, як проект надійде від виконавчої влади, що найбільше зацікавлена в узаконенні конкретної аграрної політики. Та у влади, судячи з усього, голова з цього приводу не болить. Через ту саму причину —безвідповідальність.

Другий доказ: кадрова чехарда в управлінні сільським господарством. Уже з ліку збилися, скільки останніми роками помінялося міністрів сільського господарства і продовольства, як і керівників Держкомзему — однієї з найважливіших структур державного управління АПК. Це з одного боку. А з другого — що може керівник сільськогосподарського відомства, якщо з самого початку знає, що він черговий «камікадзе» і що протримається недовго? Навіть найздібніший нічого вдіяти не може.

Говорячи про часту зміну міністрів сільського господарства, не можна не звернути увагу, що на цю посаду добирають осіб за принципом особистої відданості або земляцтва. На жаль, така практика (як і у разі добору керівників інших відомств) триває. Яскраве підтвердження цьому — приклад з недавнім міністром сільського господарства А. Хорішком, невідповідність якого посаді була очевидна з самого початку, але він — земляк Прем'єр-міністра і Президента і саме тому (це не секрет ні для кого) був виведений на загальнодержавний рівень. Але, як кажуть, земляк пана ще не пан, і не кожний може стати ним.

Та ось знову: тільки-но пішов з посади віце-прем'єра реформатор В. Пинзеник, як на його місце Президент відразу призначив С. Тигипка — ще одну людину з Дніпропетровщини.

Наступне підтвердження безвідповідальності власть імущих: низький рівень відпрацьованості документів, які подаються до Верховної Ради. Залишмо осторонь пакет документів, що стосуються податкової політики і бюджету на 1997 рік. Візьмімо лише те, що стосується сільського господарства — проект Національної програми розвитку агропромислового виробництва і відродження села на 1996—2005 роки. Більше двох років витрачено на його опрацювання. Та коли передали до Верховної Ради, його одностайно забракували у зв'язку з недостатньою аргументованістю. Державні мужі, поміж яких і віце-прем'єр (а нині вже й міністр сільського господарства і продовольства) М. Зубець, хоча б з поваги до самих себе не повинні були такий документ направляти до Верховної Ради.

Ще одне підтвердження безвідповідальності посадових осіб найвищого рівня: надто легко розкидаються вони обіцянками. Як відомо, однією з найгостріших нині є проблема купівлі-продажу землі. Відомо також, що вона не знаходить підтримки у переважної більшості селян і народних депутатів України. Тому, виступаючи в парламенті з програмою дій уряду, Прем'єр-міністр Павло Лазаренко заявив, що уряд до цього питання найближчими роками повертатися не буде. Але ось дізнаємося, що уряд у своєму Меморандумі Міжнародному валютному фондові взяв на себе зобов'язання отримати до 1 липня 1997 року законодавчий дозвіл на продаж землі. Що це: гра з МВФ за спиною Верховної Ради чи переконаність, що парламент під тиском певних сил змушений буде здатися?

Не можна обійти увагою й те, що в цьому документі уряд зобов'язався встановити тримісячний термін, протягом якого співвласникам надається пріоритетне право купувати земельні частки своїх компаньйонів. Важко визначити, що приховують за цим, але, схоже, уряд вирішив довести справу з купівлею-продажем землі до рівня, який повністю задовольнить МВФ. А чи задоволеними будуть селяни — це його, здається, не хвилює.

Я належу до тих, хто підтримує доцільність продажу землі в межах населених пунктів для промислових підприємств. Щодо перетворення земель сільськогосподарського призначення на товар, то цього, за моїм переконанням, на сучасному етапі допускати не можна. Тому мене не лише дивує, а й насторожує впевненість, з якою уряд заявив МВФ, що він уже найближчими місяцями доб'ється дозволу на продаж землі. Доб'ється в кого? У Верховної Ради? Адже лише вона може дозволити це. Указ Президента не може спрацювати, бо він був би антиконституційний. То як почуватиме себе уряд, якщо Верховна Рада не піде у нього на поводі. Чи, може, задумано акцію, яка стане черговим приводом для звинувачень Верховної Ради в тому, що вона дуже «червона»?

Щодо відносин України, її владних інстанцій з міжнародними організаціями, вважаю за необхідне зауважити таке. Співпрацювати з ними, безумовно, потрібно, і до їхнього голосу слід прислухатися. Але лише прислухатися. Робити треба по-своєму, тобто брати від їхніх порад тільки те, що не йтиме на шкоду державі і соціальному спокою в ній.

Згадаймо, як на початку 90-х років певні політичні сили в Україні, підтримувані зарубіжними організаціями, активно пропагували занесену з-за рубежа ідею суцільної деколективізації і такої самої тотальної фермеризації. Наше щастя в тому, що за всього критичного ставлення до колгоспів, яке мало місце на той час, ми не пішли на це, інакше нині були б у ще гіршому становищі.

Особливого поширення набула безвідповідальність у справі контролю за виконанням законів, указів, інших нормативно-правових актів. Більшість їх або не діють, або на різних рівнях (у тому числі в органах вищої влади) сприймаються і здійснюються по-своєму. І ніхто за це не відповідає — ні у верхах, ні на місцях.

Незаперечним підтвердженням цього є хоча б те, що земельна реформа у Львівській та Івано-Франківській областях почала здійснюватись (і триває) з порушенням правових актів, і ніхто не зробив навіть найменшої спроби увести те реформування в законне річище. То про яку повагу до законів, що приймаються, можна говорити, коли будь-хто в будь-якій ситуації може стати «президентом»? Чи не забагато їх розвелося і чи не час своє слово з приводу контролю за дотримання чинного законодавства сказати главі держави — Президентові України?

Можна було б продовжити перелік підтверджень того, що у владних структурах процвітає безвідповідальність. Проте й наведених прикладів, думається, досить, аби збагнути: настав час покласти такому становищу край.

Ростислав ЧАПЮК,
народний депутат України,
член вищої ради СелПУ.

P. S. *Гонорар за цю публікацію прошу перерахувати у фонд створення українського комбайна.*

Р. Ч.

За листом читача

МАРАФОН ТРИВАЄ: ХТО ШВИДШЕ

АКЦІОНЕРНЕ товариство «Укрпрофоздоровниця» відзначило свій п'ятирічний ювілей не випуском акцій, яких досі ніхто не побачив, а серією судових процесів.

Кажуть, сам себе не похвалиш зранку — увесь день ходиш, мов обпльований. Правління АТ «Укпрофоздоровниця» з нагоди п'ятиріччя констатувало, що за п'ять років багато зроблено, щоби в нинішніх тяжких умовах усі санаторно-курортні заклади працювали стабільно, вдосконалювали лікувальні процеси. Керівництво АТ, втім, самокритично визналю, що «не все так просто у курортному королівстві»: за серйозні порушення фінансово-господарської діяльності і незадовільну організацію лікувально-діагностичного процесу було звільнено з посад головних лікарів трускавецьких санаторіїв «Каштан», «Алмаз», «Янтар».

Отже, керівництво АТ вдалося до кадрових «чисток» з метою вдосконалення курортної справи. Чи ж справді так? Лікарів було звільнено «за недоліки» після того, як вони спробували вийти з-під «батьківської» опіки Києва. А вилилася ця опіка в грубі фінансові порушення та інші зловживання. Хід розслідування порушеної кримінальної справи контролює прокуратура Львівської області.

Про зловживання, допущені АТ «Укрпрофоздоровниця» та об'єднанням «Трускавецькурорт», йшлося у статті «Де пролився золотий дощик?» («Голос України» за 22 червня 1996 р.). Минув час, але піддані критиці керівники так і не спромоглися дати газеті хоч якусь відповідь. Мовчання — знак згоди, чи не так? Натомість головний лікар об'єднання «Трускавецькурорт» Б. Аксентійчук поділився своїми міркуваннями в газеті «Франкова криниця» 28 грудня 1996 року. І звинуватив аудитора В. Каспрука, який за завданням правоохоронних органів перевіряв фінансові документи «Трускавецькурорту», а потім оприлюднив деякі пікантні факти. За очорнення курорту В. Каспрук буцімто отримав винагороду — понад два мільярди карбованців. «Золотий дощик дійсно пролився, але дещо в іншому місці», —констатує головний лікар «Трускавецькурорту».

У його статті зокрема зазначено: «Пані Теленчі, користуючись матеріалами кримінальної справи «аудитора» В. Каспрука, які я вважаю недостовірними, чомусь з високої трибуни головної газети України захотіла очорнити наш курорт... Написаними статтями завдала зайвого клопоту працівникам відділу внутрішніх справ, які були змушені відкрити кримінальну справу...»

Автор цих рядків та В. Каспрук мають намір «завдати клопоту» ще й Феміді. Галицький районний суд м. Львова взяв до розгляду нашу позовну заяву про захист честі, гідності та ділової репутації.

А Феміда таки утверджує себе як незалежна і об'єктивна інституція. Зокрема, Стрийський міський суд вже прийняв ухвалу про поновлення на посаді головного лікаря санаторію «Алмаз» О. Фарими.

Трускавецький позов — не єдиний подарунок до ювілею АТ. Успішно вийшов з-під «батьківської» опіки АТ «Укрпрофоздоровниця» відомий моршинський санаторій «Мармуровий палац».

—Відсутність фінансування з боку профспілок та АТ «Укрпрофоздоровниця», відсутність акцій у діяльності АТ спонукали нас до пошуку альтернативи, — каже головний лікар «Мармурового палацу» С. Гандзюк. —Створено ТОВ Санаторій «Мармуровий палац». За наказом голови Фонду державного майна України воно підлягає малій приватизації. Колектив уже викупив оборотні кошти та малоцінні засоби. Завдяки самостійному господарюванню проводимо ремонтно-реставраційні роботи, стабілізували соціально-економічне становище, знайшли інвестора.

Правомірність дій колективу, рішень Львівської облдержадміністрації, Стрийської районної адміністрації, Фонду державного майна України та його регіонального відділення тричі підтвердив арбітражний суд Львівської області.

«Однак керівництво АТ та його представники на курорті постійно чинять на нас тиск, включаючи прямі погрози,— пишуть на ім'я голови облдержадміністрації та до редакції «Голосу України» працівники санаторію. —Обурення колективу викликав лист заступника голови Федерації профспілок України п. Єфіменка на ім'я віце-прем'єра п. Кураса, де йдеться про намір профспілок продати санаторій».

Коли матеріал було підготовлено до друку, надійшли повідомлення про нові накази і призначення в АТ «Укрпрофоздоровниця». У наказі голови правління Лободи № 6-К зазначено: «У зв'язку з виробничою необхідністю наказую: доручити Аксентійчуку Б. І., головному лікарю Трускавецького об'єднання санаторно-курортних закладів профспілок України тимчасово сполучати обов'язки головного лікаря санаторію «Каштан». Підстава: згода Аксентійчука Б. І.»

Аксентійчук також видав наказ № 38: «Звільнити головного лікаря санаторію «Алмаз» Фариму О. В. із займаної посади по ст. II 3 ст. 40 КЗПП України за систематичне невиконання нею своїх трудових обов'язків». За кілька днів Заслужений лікар України О. Фарима стала... прогульницею.

Правовий нігілізм набирає обертів.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львівська область.

Пан Гурвіц з компанією — одеситам:

Ось тут засідають світлі голови, які гарантують, що власники облігацій стануть співласниками майна. Якого саме?

А ви як думаєте, що вам запропонують?

ми вас збагатимо, діставайте гаманці

Народився я, звісно, не вчора і на своєму віку встиг побачити всіляке. Але оскільки при народженні я не падав на підлогу головою та й у мізку більш як одна звивина, я благополучно не вліз у жодні азартні ігри з державою, а тим паче не повірив різним МММ і їхнім співбратам. І коли мені пропонували вкласти свої кревні в якісь там установи, що обіцяли півтори тисячі відсотків річних, я заходив до цих авантюристів і запитував:

— Ви наркотиками торгуєте?

— Ні.

— А зброєю?

— Ні. За кого ви нас узагалі маєте?

У відповідь я знову запитував:

— А навіщо ви тримаєте мене за ідіота? Такі відсотки можна заробити хіба що на торгівлі наркотиками і зброєю, а не на ваших паперових проектах-прожектах.

І що? Я наче у воду дивився. Ці різні авантюристи, отримавши гроші від довірливих лохів, дременули, хто куди. І тепер нехай їх шукають хоч пожежники, хоч міліція, а гроші все одно тю-тю. А мої залишилися при мені.

Але.., з'ясовується, мої кревні зацікавили тепер міську владу. Наприкінці лютого наша міська мерія приймає рішення, підписане нашим шановним паном Гурвіцем, про випуск облігацій міської позики 1997 року. Що це таке, я дізнався з розповіді радника пана Гурвіца з економічних питань Олександра Семеновича Шанцера в його інтерв'ю одеським газетам. З'ясовується, наша мерія вважає, що у шановних громадян десь у панчохах сховано 61 мільйон гривень. Вона пропонує одеситам позичити цю суму світлим головам з Думської площі, а ті, в свою чергу, через рік віддадуть нам майже 92 мільйони гривень. Я спочатку обурився, що нас мають за Буратіно, який опинився в країні дурнів. Але потім випадково зустрів свого шкільного друга Беню, котрий зумів мене переконати, що я не правий. І порадив уважніше читати пресу. Після цього я не сумніваюся, що керівництво міста у нас геніальне. Мабуть, день і ніч тільки й думає, як би зробити кожного громадянина нашого міста багатшим. А що вже розумна голова у нашого міського голови Едуарда Гурвіца! Адже його за минулий рік визнано найкращим мером і найкращим миротворцем України. І нагород отримав тих, що їх називають Прометей-престиж, лише на одну менше, ніж Президент України Леонід Кучма. Шкода, що київські журналісти не запитали мене або інших одеситів про нашого Едіка. Ми обов'язково запропонували б присудити йому ще одну нагороду як найрозумнішій людині в Україні.

Отож, послухав я, пардон, почитав відповіді пана економічного радника Олександра Шанцера на запитання журналістів — і щось з мізками моїми сталося. Досі перебуваючи в спокійному стані, вони раптом почали ворушитися й видавати такі думки, що я аж здивувався. А все, мабуть, тому, що розповіді пана Шанцера я читав спочатку в газеті міськради «Одесский вестник», а потім у міськвиконкомівському «Слове». Спочатку я дізнався, що «з результатами проведеного опитування, вже зараз близько 200 тисяч чоловік хочуть муніципальні облігації» (газета «Слово» від 28. II.1997 р.). І раптом 6 березня читаю в «Одесском вестнике» інтерв'ю з паном Шанцером, що «було опитано для цього близько 400 одеситів». Куди це, цікаво, зникли решта 199 тисяч моїх співгромадян за тиждень. А може, малося на увазі 400 тисяч? У такому разі, щоб зробити це за тиждень, треба було, щоб одна половина одеситів, у тому числі й ті, кого возять у колясці, опитувала іншу. Уявляєте, зустрілися двоє трирічних джентльменів в садку і один запитує іншого:

— Сер, чи не хочете ви придбати облігації муніципальної позики?

А той у відповідь:

— Звісно, сер, я про це все своє довге трирічне життя мріяв.

А як не мріяти, як не мріяти, коли пан економічний радник Олександр Шанцер так переконливо розповідає про користь придбання облігацій. Та при цьому посилається ще й на досвід Києва і Харкова. Щодо останнього міста, то він, щоправда, робить застереження: там з позикою вийшло «не зовсім. Але це був перший досвід. У нас сподівань на здійснення цієї ідеї більше». Про Київ, щоправда, більше жодного слова. А там випустили також цінні папери. Зробила це корпорація «Київміськбуд» для того, щоб кожний, хто побажає і хто має на це гроші, міг купити собі житло. Але будь-якої миті цей киянин може прийти в банк корпорації і продати йому назад цю акцію за наявним курсом. А оскільки ціна житла весь час зростає, то відповідно зростає ціна і цього цінного паперу. Правда, недавно я прочитав, що й у Києві є проблеми. Але житло таки будується. Та Бог з ним, з Києвом.

Подивимося, що нам пропонує наша шановна мерія вустами пана Шанцера?

«... позика розрахована на рік... Продати їх до строку погашення (облігації) теж можна, але вже іншому власникові і за курсом, що склався на цей період».

Ось як добре продумано. Щоб ми не байдикували, мерія пропонує нам ще один вид діяльності — продавати куплені у неї облігації. Справді, розумні голови засіли на Думській площі.

А як демократично! Ось послухайте пана Шанцера: «Розумієте, гроші в місті є. І я маю на увазі зараз навіть не тих, хто зможе купити тільки облігації вартістю десять гривень, хоча і їх буде багато. Я кажу про солідні капітали, які треба вивести в «світлову» економіку...»

Чи має на увазі пан радник Едуарда Гурвіца «тіньові» гроші?

«Так, уявіть собі, я кажу саме про них».

Ох, які розумні люди. Якщо міліція, СБУ та інші не змогли вивести ці гроші «на світло», то це зробить мерія. Та й чим гірші від нас ці підпільні «корейки», вони що, не хочуть теж заробити грошей і вийти з ними, припустимо, у велику політику? Це тільки на «дикому Заході» стежать, аби тіньові гроші не відмивалися. На те він і дикий, цей Захід, а ми ж бо держава демократична.

А як добре поведуться з нашими грішми! Ви лишень послухайте: «а першочергове завдання (знову ж таки, погасивши облігації і сплативши відсотки за ними) —здійснити низку потрібних Одесі проектів». Які молодці, мабуть, все ж таки збираються торгувати, коли не зброєю або наркотиками, то, напевно, чимось іще дефіцитнішим. Та й, загалом, яка різниця — усе це робитиметься для того, аби замість ста гривень повернути мені 150, та ще й здійснити низку проектів.

А проекти, проекти ж які! Приміром, «оптовий сільськогосподарський ринок». Я маю на увазі не дрібнооптовий — таких на Україні багато, — саме оптовий, з транспортною інфраструктурою, зв'язком, складами і ще багато-багато іншого. У такому ринку зацікавлена і країна, і західні ринки. А Одеса матиме з нього солідний дохід. Що, хіба не переконливо каже радник? Тоді ще один його приклад:»Скажу лише, що одні (проекти — Я. У.) стосуються будівництва об'єктів міської інфраструктури, інші — розвитку транспортної системи...»

Хіба не диво? Наші розумні керівники, мабуть, розрахували все до хвилини на рік уперед і збираються потрапити до книги рекордів Гіннесса. За той час, поки ми триматимемо облігації в гаманцях, вони попіклуються і щоб об'єкти були збудовані, і щоб вони окупили себе, і щоб прибуток дали, який потім як 50 відсотків дивідендів разом з укладеними в облігації грішми нам піднесуть на блюдечку з блакитними бережечками. Ви що, згадали про Остапа Бендера та його нетрадиційні способи вилучення грошей? Облиште, що за асоціації? Ми матимемо справу з найкращим мером України та його командою, а не з якимось босяком-авантюристом з Приморська.

Де гарантії, що ви отримаєте все це? Та як же, уважніше слухайте пана Шанцера: «Гарантом надійності цієї акції є Одеська міськрада. Звичайно, може змінитися її персональний склад, але однак міськрада залишається об'єктом права і надалі несе відповідальність за взяті перед власниками облігацій зобов'язання. Вона гарантує це всім своїм майном: землею, нерухомістю, всім, що має у розпорядженні».

Нічого страшного, що цей, як його, «тіньовий», який стане «світловим», або який іноземець, скупивши на мільйони цих облігацій, може забажати міську власність собі, хоча ви як громадянин Одеси вважаєте, що вона належить вам. Не думайте, що це замислювалося тільки задля того, щоб він міг зробити це легально, ви теж можете купити облігацій гривень на сто і потім вимагати свою частку власності. Яку? Та дуже істотну. Підійти до міської руїни і набрати на цю суму цегли. А потім збудувати з неї собачу будку і здавати її в оренду. Доход гарантований.

А може, ви згадали МММ та його президента Мавроді? Того самого, який заявив своїм клієнтам, що зможе повернути їм гроші тільки після того, як його оберуть депутатом найвищого законодавчого органу Росії. І що? Вкладники таки зробили це! Ах, у вас асоціації розгулялися? Ну й що з того, що виплата дивідендів і повернення грошей заплановано якраз на час виборів мера міста і депутатів усіх рівнів? У вас стає розуму сказати, що так може зробити й наш поважний Едуард Гурвіц? Та ви що, він же найкращий мер України і може наступного року отримати ще більше отих Прометеїв, ніж Президент України.

Тож мером ми його знову оберемо й без грошей.

Ви вважаєте, що я маю вас за дурня? Вас не переконали докази пана економічного радника? Ну як хочете. Як хочете. Мене вони ще вчора також, мабуть, не переконали б. Так, а що було вчора? Ага, я йшов повз одну розвалюху, мені на голову впала цеглина. Нічого, невелика тріщина. На цеглині. А потім зустрів Беню і він мене переконав. Ну все, я, здається, з вами забалакався. Треба поспішати. Куди? Займати чергу. Нічого, що продаж облігацій міськрада планує розпочати з 1 травня цього року. Чергу треба займати тепер. Я перший! Хто за мною? Будете другий.

Яків УМНОЙ.
Його роздуми записав Василь ТУГЛУК.

Доброго ранку, Нові Обіходи!

8 КВІТНЯ «Голос України» опублікував статтю «Чи житимуть Нові Обіходи?». Наступного дня зібрався сільський сход. На нього прибули на чолі з головою райдержадміністрації Михайлом Матієнком 17 районних посадових осіб. Наш кореспондент побував на сході.

Атмосфера була тяжкою, гнітючою. Але під кінець, хоч давно й стемніло, наче стало розвиднятися. І не тому, мабуть, що люди побачили, як сприймають їх болі, а насамперед, що їх почуто...

Почули, хоча район, як і область, про що писалося в статті, для колишніх житомирян зробити майже нічого не може. Ключі до розв'язання проблеми в матеріальній площині знаходяться в Міністерстві з надзвичайних ситуацій та захисту населення від наслідків катастрофи на ЧАЕС.

І люди просили, щоб, як писалося в статті, міністерство виділило кошти цільовим направленням: «Нові Обіходи». Або, заявляли по закінченні сходу групи найактивніших обіходівців, вони поїдуть до Києва і будуть пікетувати міністерство.

Це — крайнощі. Але серйозними були заяви у виступах про те, що якби сьогодні їм надали ті автомашини і автобуси, що перевозили їх на Вінниччину, то всі повернулися б... додому. Але до якого?

Можна зрозуміти людей. Вони потрапили по суті у безвихідь. Але не можна не погодитися із Михайлом Савовичем Матієнком, що і район у складній ситуації.

Багато камінців накидали люди на голову сільради Ніну Ковальчук, яка «не з переселенців і тому не може повністю зрозуміти горе потерпілих».

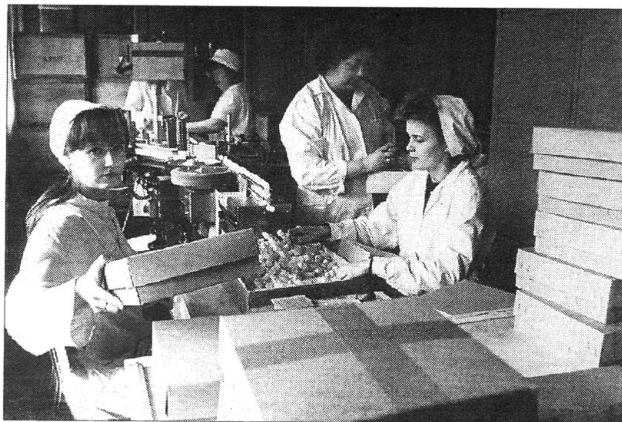
Її, звичайно, дуже звинувачувати не слід, бо домогтися чогось сьогодні голові сільради важко, але й правда те, що чорнобильцям потрібен свій голова. Він міг би погасити чвари і об'єднати людей на спільну роботу.

На сході вирішено скликати відкриту сесію сільради 23 квітня із звітом голови про соціальний захист чорнобильців.

11 квітня мені довелося мати тривалу розмову з міністром В. Кальченком. Валерій Михайлович повідомив, що він поламав попередній порядок, і тепер ті кошти, які є, хоч і невеликі, направлятимуться безпосередньо в ту область, куди переселили чорнобильців. Отже, тепер будуть вирішувати усі питання самі вінничани. Може, й справді, прокидаючись, обіходчани зустрічатимуть день словами: «Доброго ранку, Нові Обіходи».

Іван ВАЛЬКО.

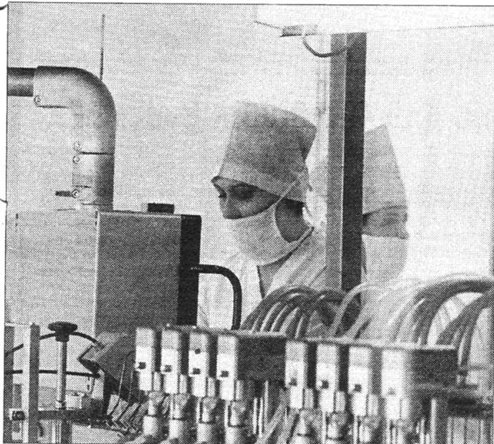

Рецепт здоров'я від «Фармаку»

Коли Філя Жебровська, директор заводу, казала про сотні тонн лікарських субстанцій, які надходили із Києва у всі кінці колишнього Союзу, уявлялися не потужні технологічні лінії «Фармаку», а розсипи мільйонів упаковок валідолу, левоміцетину, рентгеноконтрасних препаратів — лікувального товару, потрібного всім і повсюди. Уява відмовляла в іншій картині: завод на межі зупинення і немає зарплатні, люди у відчаї і готові страйкувати...

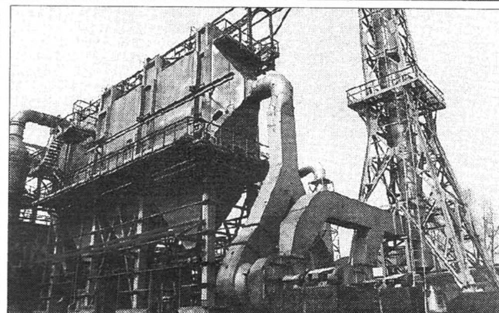
Що ж, і таке пережив «Фармак», коли кілька років тому попит на субстанції (70 % у загальному обсязі виробництва) зменшився майже в 20 (!) разів. Новій команді керівників довелося терміново переорієнтовувати, переоснащувати виробництво, але головне — змінювати дух і настрій працівників.

Третій рік колектив — власник свого заводу. І вижив не за рахунок скорочення робочих місць, а завдяки економічному, маркетинговому маневруванню. Ставку зробили на готові ліки серцево-судинної групи. Давно напрацьовані «секрети якості» допомогли завоювати ринок, а добротне імпортне обладнання фірм «Боттелпак», «Бош» дало змогу значно розширити номенклатуру. Не цурався «Фармак» і допомоги вітчизняних підприємств «оборонки». І врешті-решт не просто запропонував ліки, які в Україні ніколи не виробляли раніше (наприклад, краплі для очей), а й «прописав» у себе відомі клофелін, барбовал... Загалом близько 40 різних лікарських засобів. Мало того, відкриває фірмові аптеки, де ліки продають за мінімальними цінами, серйозно замислюється про свій науково-дослідний центр і випуск імунних препаратів, про міні-проектний інститут і комерційний центр. Та що там замислюється — будує, переобладнує, розвиває!

У який спосіб за таких важких часів? Є оригінальні «рецепти здоров'я» суто економічної якості, але по них, як і належить, треба йти до заводських фахівців. А приймають тут з радістю, особливо, коли не з простої цікавості запитує народ.

Людмила МЕНЖУЛІНА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

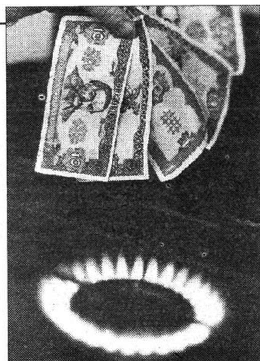

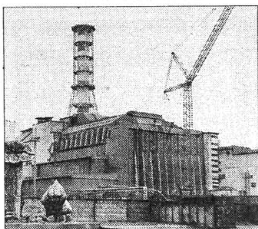

Мільйони, мільйони... А що за ними?

Чорнобиль: фінансовий розріз

Нерідко можна почути: і куди діваються ті «чорнобильські» гроші? Якщо коротко, то на Житомирщині (а це одна з областей, які найбільш постраждали) торік приблизно третину коштів з цього фонду використали на капітальне будівництво, дві третини — на пільги і компенсації.

З'їсти він з'їсть...

Спершу анекдот. Біля клітки зі слоном відвідувач читає його денний раціон. «І все це він з'їсть?» — запитує вражено. «З'їсти він з'їсть, та хто ж йому дасть», — відповідає працівник зоопарку.

Анекдот згадався, коли в облуправлінні у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС показали цікавий документ. Це був розрахунок пільг і компенсацій на одного потерпілого на нинішній рік відповідно до Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Більшість цифр, зрозуміло, теоретичні, навіть якщо офіційно заборонити деякі положення закону. Вже хоча б тому, що не всім потрібні безплатні ліки, стоматологи не виготовлять стільки безкоштовних протезів, забуксувала справа з безпроцентними кредитами, немає механізму оцінки компенсацій майна, втраченого у зв'язку з відселенням тощо.

Відповідно до цих розрахунків на кожного з п'яти тисяч потерпілих першої категорії має припадати у вигляді пільг і компенсацій 6074 гривні. Теоретичні затрати на кожного потерпілого другої категорії значно менші —2493 гривні, але цих людей у п'ять разів більше. Найчисленніша група потерпілих належить до третьої категорії — 158 тисяч, а пільг і компенсацій на кожного з них має припадати трохи більше як по тисячі гривень. Четверта категорія — це 135 тисяч чоловік, по 669 гривень на кожного. Порівняно з цими сумами, цифри щодо категорії «Г» та в графі «сім'ї померлих» зовсім незначні. Але є ще одна — найбільша група. Це діти. Їх — 170 тисяч, цю цифру треба помножити на 792 гривні.

Загальна кількість потерпілих — майже півмільйона, тобто кожен третій мешканець області. Загальна сума пільг і компенсацій — 482 мільйони гривень. У середньому на кожного — 973 гривні.

Але це — теорія, яку підтверджує і «чорнобильський» звіт за минулий рік, складений обласним казначейством. Видатки на виплату компенсацій і пільг громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (за незначним винятком), фактично мали становити 93,4 мільйона гривень, а профінансовано — менше як 80 мільйонів. Навіть коли врахувати, що обидва підрахунки не зовсім збігаються, різниця все одно дуже відчутна. Чимало заважило, наприклад, те, що коли приймали бюджет на минулий рік, було значно обмежено пільги компенсації щодо видачі путівок на лікування.

Найбільше, 29 мільйонів гривень, становлять видатки, пов'язані з підвищенням оплати праці, наданням додаткової відпустки. Майже така сама сума пішла на компенсації сім'ям з дітьми та на безплатне харчування дітей. Ще одна вагома стаття витрат —виплата щомісячної грошової допомоги в зв'язку з обмеженням споживання продуктів місцевого виробництва та компенсацією за пільгове забезпечення продуктами —19,4 мільйона гривень. На пільгове медичне обслуговування пішло 7,2 мільйона гривень, на житлово-комунальні пільги — 4,4 мільйона. А витрати на пільгове транспортне обслуговування та надання пільг на послуги зв'язку — 463 тисячі гривень.

То що скорочувати?

Коментує заступник голови облдержадміністрації Валерій Бондарев:

— Ми добре розуміємо, що становище в економіці важке і що треба зробити для того, щоб запрацювали підприємства, інакше не буде й чорнобильського фонду. Коло пільг дуже широке, тож ті, що прямо не стосуються відшкодувань через втрату здоров'я, можна було б тимчасово зупинити. Наприклад, безплатну видачу легкових автомобілів, виділення безпроцентних позик, можна потерпіти і без транспортних пільг.

Адже ні в якому разі не можна економити на безплатному харчуванні школярів на забруднених територіях. Якщо 10 років тому 70 відсотків дітей були практично здорові, то тепер, за даними диспансеризації, таких тільки 25 відсотків. Правда, лунають голоси, що краще віддавати гроші батькам, а вони самі подбають про харчування дітей. Але ми з цим не згодні. Бо хто знає, куди насправді підуть ті гроші. Та й сумний досвід уже є. У 1991 році батькам, діти яких не відвідують дитсадки, дозволили одержувати гроші. Наслідок: батьки позабирали дітей, багато садків закрилося, втрачено і медичний, і виховний контроль за дітьми, погіршилася їх підготовка до школи. А хто може запевнити, що гроші, одержані батьками, пішли на харчування дітей?

Не може бути й мови про економію на оздоровленні дітей. Підкреслю: йдеться не про відпочинок, а передусім про лікування, для цього й створено в нас центри радіаційного захисту.

Не можна заощаджувати й на безплатному отриманні ліків. Звичайно, за жорсткого контролю, щоб за рахунок чорнобильського фонду видавали тільки вкрай необхідні медикаменти, а не бальзам Бітнера.

Своя корова ближче

Коментує голова Народицької райдержадміністрації Василь Зайчук:

— Після Георгія Готовчиця, який був справді народним чорнобильським міністром, жодна висока особа зі столиці не приїхала до нас і не поцікавилася, як ми живемо. Всі говорять тільки про скорочення пільг. Тож подивимося, що коїться. У 1994 році населення району мало 600 корів, тепер 3200. Люди тримають їх, аби вижити. Але ми вже знаємо: якщо є вдома корова, в дітей вміст радіонуклідів вище. І взагалі, населення споживає майже повністю власні продукти.

Ситуація з виплатою зарплати в КСП району начебто й непогана — подекуди вже й за січень розрахувалися. Але ж тільки через те, що навіть механізатори нерідко зароблять усього по 25—30 гривень. А норма виплати грошової компенсації для громадян, віднесених до другої категорії потерпілих, становить 27 гривень 55 копійок — розрахунок робиться на 25 відсотків вартості продуктів. Чорнобильські виплати — то для багатьох єдині справжні гроші, що їх люди одержують.

* * *

На закінчення — простий підрахунок: якщо на кожного потерпілого в області щомісяця витрачати 15 гривень, за рік якраз набігає 90 мільйонів.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Вакансій для чиновників немає...

ЇХ, ДО РЕЧІ, не було і за колишньої системи. «Требовались» муляри, штукатури, монтажники конструкцій, різноробочі, а теплі і затишні крісла завжди зайняті. Тими, хто спритніший.

Нині на ринку праці електрозварники чи, скажімо, столяри — також користуються попитом. Тому обласна служба зайнятості і бере, в першу чергу, курс на підготовку спеціалістів будівельної справи, промисловості, інших галузей народного господарства. Хоча можна успішно вийти із лав безробітних, здобувши фах перукаря, швачки, в'язальниці. Можна, зрештою, відкрити свою справу, закінчивши курси підприємців.

Службі зайнятості є над чим працювати, адже чисельність працюючих у суспільному виробництві області за останні п'ять років зменшилася на 66,2 тисячі чоловік. Більшість із них стали нашими клієнтами.

За роки незалежності служба зайнятості області повністю сформувалася, набула певного досвіду. За нашого сприяння працевлаштовано майже 30 тисяч незайнятих і безробітних громадян, за рахунок коштів Державного фонду сприяння зайнятості населення набуло другої професії, або підвищило свою кваліфікацію — що нині особливо важливо — ще понад 10 тисяч громадян. Отже, і ми вносимо певну частку у розвиток ринку праці в Україні.

П'ять років служба зайнятості самостійно управляла своєю фінансовою системою. Торік, згідно із законами України «Про державний бюджет України на 1996 рік» і «Про бюджетну систему», фонд зайнятості отримав статус бюджетного і фактично змінив розпорядника. Державне казначейство почало виділяти на потреби служби зайнятості стільки, що фінансування регіональних програм зайнятості 1996 року склало лише 40 відсотків від потреби. Зокрема, Рівненський обласний центр зайнятості одержав 2528 тисяч гривень, тоді як програмою передбачувалося 6310 тисяч гривень. Тим часом «у Київ пішло» 4450 тисяч гривень внесків у фонд зайнятості від підприємств, організацій, установ.

Рішення позбавити фонд зайнятості призначених для нього бюджетних коштів без вироблення механізму подальшого фінансування служб зайнятості, привело до загострення соціальних проблем. Кількість безробітних на ринку праці зросла, затримуються виплати по безробіттю. Заборгованість бюджету служби зайнятості станом на 1 січня 1997 року склала 843 тисячі гривень, у тому числі по виплатах безробітним — 325 тисяч, по професійному навчанню — 123 тисячі гривень.

Далі — більше. Після усіх постанов Кабміну ми нині маємо такі «здобутки»: на 1 квітня ц. р. допомогу по безробіттю в області не отримали 8,5 тисячі чоловік, стипендію — 558 чоловік. Заборгованість по соціальних виплатах — майже 620 тисяч гривень.

Анулювання внесків у фонд зайнятості має передбачати альтернативне джерело фінансування. Необхідно перейти від податкового принципу формування фонду зайнятості до принципу страхових внесків.

Зоя ЗИГАЛОВА,
заступник начальника Рівненського обласного центру зайнятості.

Проблема

Ходить гарбуз по городу...

І не може догукатися свого роду

Воно й не дивно: на Одещині, пригадується, ще не так давно вирощували і перероблювали близько 500 тисяч тонн овочів щороку тільки з площ громадського сектора. Що маємо нині? Торік городини зібрано тут аж... 67,6 тисячі тонн. Приватний сектор дав ще 127,3, фермери — 2,1 тисячі тонн. Навіть коли все оте скласти, то й тоді зниження аж надто солідне. Приватний сектор, зрозуміло, зорієнтовано на реалізацію овочів на ринку. Для переробної промисловості лишається мізер. Торік в області випущено 36,6 мільйона умовних банок плодоовочевих консервів, що становило лише 41,3% від обсягу попереднього року.

Невже йдемо до ліквідації власної овочефруктопереробної галузі, якою ще не так давно по праву пишалися? То хай її замінить імпорт? Он скільки його з'явилося останнім часом на прилавках: привабливий зовнішній вигляд, зручна в користуванні тара. Не те, що наші замурзані банки...

І раптом сертифіковані в США одеські плодоовочеві консерви прямотаки нарозхват у Нью-Йорку, Лос-Анджелесі, Сан-Франциско тощо. Віталій Бурчак, голова правління АТ «Одеський консервний завод», прорив на зовнішній ринок пов'язує з модернізацією власного виробництва. В напрямі забезпечення сучасного товарного вигляду, тари, етикеток. Бо якість самої продукції тут завжди була висока. Візьмімо хоча б соус томатний гострий: задовольнить найвибагливіші смаки.

Так само і огірки-корнішони, перець солодкий у заливці, помідори у власному соку й мариновані, кетчупи, різноманітні салати... Однак є незручність: кришку типу «твіст», що закручується, й відповідну склотару доводиться купувати в Німеччині і Польщі, етикетки друкувати в Словаччині. Щоправда, Житомирський завод скловиробів почав випуск євробанок, одеське АТ «Чорноморполіграфметал» —кришок «твіст». Одеські консервники нині мають намір застосувати їх у пробній партії.

Так, умови змінилися, тепер консерви реалізують не за рознарядкою «зверху», а в конкурентному середовищі: все залежить від якості, реклами, вміння освоювати близькі й далекі ринки. До того ж ще треба зацікавити городників вирощувати овочі. Гарантією закупок вирощеного, доброю ціною, вчасністю розрахунків чи, можливо, передоплатою. Певно переробники задовольнилися б кредитами під прийнятні відсотки. Зважаючи на сезонність виробництва, колись їх давали. Приміром, у 1990 році той самий одеський завод одержав їх на суму 15 мільйонів доларів. У результаті зумів підготувати до сезону виробництво, закупити потрібну кількість сировини, випустити й реалізувати продукції на 27 мільйонів доларів. Незабаром і кредити повернув, і на власні потреби 5 мільйонів доларів прибутку залишив. Торік колектив АТ також кредит одержав: 220 тисяч доларів... після завершення сезону переробки. Чому, власне, ніхто не хоче відновити практику передсезонних кредитів під гарантію НБУ (йдеться ж про продовольче забезпечення країни), важко збагнути: вже десь через три місяці після випуску конкурентоспроможні плодоовочеві консерви реалізують — і кредити, отже, повертаються.

Аби відродити овочівництво й переробну промисловість, що ледь тримаються, не зайвими були б і регіональні програми. Щоб на взаємовигідних засадах узгодити дії землеробів і переробників, вивчити реальний попит у власних зонах, можливості експорту. Зрозуміло ж, що на заморських «екзотах» країну не прохарчуєш. І українського борщу не звариш. До того ж ще не так давно отой гарбуз, що ходив по городу і питав свого роду, чув у відповідь цілий хор усіляких родичів —нашенських, традиційних овочів, котрі саме нам до смаку й на здоров'я. То невже все те — під корінь?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

На охочого робочого знайдеться діло

Досвід

***Н**ИНІШНЄ акціонерне товариство «Електро» — це колишня механізована колона № 18, що протягом тридцяти років виконувала роботи з електрифікації сільськогосподарських і промислових об'єктів. Та коли б підприємство орієнтувалося тільки на основних своїх замовників, сиділи б люди без хліба. Ось приклад: за перший квартал нинішнього року не змонтовано жодної нової електричної опори. На цей вид робіт не надходять замовлення.*

—Ми вирішили шукати роботу за межами області, —говорить директор Волинського управління ЗАТ «Електро» Іван Салій. — Спеціалісти у нас досвідчені, висококваліфіковані, хочуть і вміють працювати. То чому б нам не співпрацювати з іноземними фірмами, що мають гроші? Потрібно було англійській фірмі «Пірелі» прокласти в Києві волоконно-оптичну кабельну лінію зв'язку в стислий термін — наші спеціалісти з цим упоралися. Американці запропонували нам вести будівництво електричної підстанції у Хмельницькому. А нещодавно ми підписали контракт із львівською кондитерською фірмою «Світоч», згідно з яким «Електро» змонтує освітлення цеху і силове обладнання італійської лінії з виготовлення шоколаду.

Де «пахне» великими грошима, — там і велика конкуренція. Але більшість важливих робіт, які ми виконували, виграно на тендерній основі. Тож досвід співпраці з іноземними фірмами вже є. Та живемо не тільки цим...

Товариство «Електро» має столярний цех, дільницю з ремонту автомобілів, цех металовиробів, автозаправку, власне кафе, кілька магазинів. Від транспортних послуг, що їх товариство надає населенню, щомісяця до каси надходить більш як десять тисяч гривень. За останніх п'ять років тут нікого не скоротили, а навпаки — створили більше 50 нових робочих місць.

—Розширюємося, скоро ще нам будуть потрібні люди, — сказав наостанку Іван Федорович. — А нині я міркую над монтуванням італійської лінії на «Світочі».

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

У номер

● *Луганськ*

Джерело для шахтарів

Поблизу Стаханова забило потужне джерело — 300 тисяч кубометрів води щодоби. Введено в дію Західну фільтрувальну станцію, яка несе животворну вологу з Донецької області до шахтарських міст Стаханов, Брянка, Кіровськ і навколишніх селищ. Критичну ситуацію з водопостачанням тут ліквідовано. У деяких шахтарських селищах вода подавалася з перебоями. Обласна державна адміністрація виділила для завершення законсервованого будівництва півтора мільйона гривень.

● *Рівне*

Книга про репресованих

У Рівненській обласній бібліотеці відбулася презентація книги «Рівненщина репресована, депортована, мордована (1939—1941)», яку випустило в світ видавництво місцевої письменницької організації «Азалія», із серії «Реабілітовані історією».

В основі цієї книги — матеріали історико-правових слухань, які відбулися в Рівному торік з ініціативи Конгресу української інтелігенції та інших національно-демократичних організацій.

● *Кіровоград*

Про танець з погляду науки

Всеукраїнський науково-методичний семінар «Хореографічне мистецтво як навчальна дисципліна на всіх рівнях освіти» розпочав роботу в обласному ліцеї мистецтв, яким керує народний артист України, професор Анатолій Коротков. У ньому беруть участь керівники кращих танцювальних колективів, педагоги з усієї України. Вони виступлять з науковими розвідками, обміняються досвідом, відвідають заняття ліцеїстів, переглянуть концертну програму дитячого зразкового хореографічного ансамблю «Пролісок».

● *Чернівці*

Ловці боржників

У структурі податкової адміністрації Чернівецької області з'явився новий відділ примусового стягнення податків з боржників перед державою. Відділ має право пропонувати відповідним міністерствам звільняти з посад тих керівників підприємств, які не дають надходжень до бюджету і не вживають заходів для погашення недоїмок, а також робити подання до арбітражних судів про оголошення підприємств-боржників банкрутами.

Упродовж першого кварталу нова структура провела понад 720 перевірок фінансово-господарської діяльності підприємств різних форм власності, внаслідок яких бюджет поповнили 12 мільйонів гривень. Постає питання про недоцільність перебування на займаних посадах 31 керівника. Визнано банкрутами 21 підприємство області.

Зміни до інформації про випуск акцій АБ «Лад-Кредит Банк»

Згідно з рішенням загальних зборів акціонерів (протокол № 7 від 26.12.96 р.) акціонерний банк «Лад-Кредит Банк» перейменовано на акціонерний комерційний банк «Форум», скорочена назва — АКБ «Форум».

АКБ «Форум» є правонаступником АБ «Лад-Кредит Банк».

Угоди, укладені між АБ «Лад-Кредит Банк» та його клієнтами, виконуватиме АКБ «Форум».

Виставки

Що можуть міста-металурги

Серед спеціалізованих виставок, що проводить цього року Запорізька торгово-промислова палата, «Металургія-97» — особлива. Адже Запоріжжя — центр чорної і кольорової металургії України. На виставці свою продукцію представили більш як 30 великих підприємств Придніпровського регіону. Учасники мали нагоду укласти контракти на поставку продукції, технологічного обладнання, наукових розробок. Провідні підприємства Запорізької, Дніпропетровської та Донецької областей пропонували, крім алюмінію, чавуну, сталі та спеціальних сплавів, ще й великий асортимент товарів ширшужитку.

На знімку: мелітопольський завод холодильного машинобудування «Рефма» демонструє промислові кондиціонери, теплові насоси, судове холодильне обладнання.

Фото Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ-Укрінформ).

Вітчизняний стиль

Солодкий наступ

«Солодкий наступ» кондитерської фірми «Світоч» зі Львова на придеснянський ринок видно вже неозброєним оком: практично в усіх магазинах обласного центру у відділах солодощів її продукція пріоритетна. Покупець почувається впевненіше за такого широкого вибору: крім різноманітних шоколадок, цукерок, тут пропонують і подарункові набори в яскравих коробках, адресовані дружинам, коханим, мамам, іменинникам тощо.

— У середньому щомісяця ми реалізуємо в Чернігівській області близько 100 тонн солодощів, — каже заступник директора з реалізації фірми «Світоч» Ігор Козак. — На перший погляд, багато. Проте для нас це поки що замало. Крім того, дуже шкодить нашому виробникові неконтрольована навала імпортованих солодощів, через що у кризовому стані опинились цукрозаводи та сільгоспвиробники. «Світоч» намагається переломити цей негативний процес на користь собі й Україні. Фірма енергійно працює над модернізацією виробництва, поліпшенням якості продукції, її оформлення. Ми зробили ставку лише на натуральну, екологічно безпечну сировину. Обсяги продукції «Світочу» цього року перевищать 41 тисячу тонн і надалі постійно нарощуватимуться. Але для цього потрібні надійні ринки збуту, які ми нині й шукаємо.

У Чернігові вже створено три фірми—дистриб'ютори «Світоча», а тому цукерки, карамель, драже, вафлі, печиво в привабливій упаковці не залежуються на полицях магазинів. Як показала нещодавна презентація нових виробів львів'ян, чернігівський комерційний бізнес однозначно визначився щодо партнера на ринку солодощів: обсяги поставок ласощів зі Львова найближчим часом подвояться.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Їх «четвертують», а вони живуть! І працюють на заздрість

За листом читача

Картинка з натури

Поріг кабінету переступила жінка, яку не зустрінеш у залах засідань на Грушевського. Господар рвучко піднявся, щоб привітати молодицю і... подався назад. Йому стало боляче. Боляче навіть дивитися на колись усміхнену, симпатичну, а тепер змарнілу, з вистражданим обличчям і нічию в очах гостю. Він усе зрозумів ще до того, як вона почала гучно причитати і просити бодай на хліб. Дітям — не собі. «Хоча б на хліб», —сказала знесилено і, як підкошена трава, раптом упала на килим...

... Це не кадри з документального фільму про голод у 33-му. Це не початок інтригуючої мелодрами, що, на думку її автора, має викликати сльози у багатих. Це буття, факт сьогодення, якого не бачить лише той, хто не хоче бачити.

Трапилася ця історія кілька тижнів тому в районному містечку... Втім, не в назві справа. Спитайте у керівника будь-якого рангу — він розповість про схожі випадки. Зубожіння, втрата свідомості, а то й голодна смерть —хіба цим когось здивуєш?

Не дивина й те, що до кабінету вкрай збентеженого керівника райвідділу культури увійшла не жебрачка, не шахрайка чи особа з вулиці. Завітала колега. Аматорка, заспівувачка і засівачка добрих справ на культурно-мистецькій ниві. А просила вона свою жалюгідну зарплату, яку не отримувала півроку.

І великий земляк не змовчав би

Спочатку працівники Корсунь-Шевченківського районного будинку культури письмово попередили місцеве начальство: будемо звертатися по допомогу до Києва. Потім написали.

«Уявіть сім'ю, у якій двоє «бюджетників», що не отримують зарплату протягом п'яти місяців. Вимагають від нас одне: скорочуйте штати, обходьтеся тими коштами, що є. А їх тільки й вистачає на оплату праці, на те, щоб мізерні ставки поділити навпіл, а то й на четвертину. При цьому ніхто не звільняє нас від виконання прийнятих керівниками держави програм «Молодь», «Сім'я» та інших. Приміщення не ремонтуються десятиліттями, матеріально-технічна база бібліотек, будинків культури не оновлюється роками. Про турботу у вигляді путівок, квартир, якихось пільг уже й не згадуємо. Таке ставлення до культури наштовхує на запитання: чи потрібні державі периферійні носії мистецтва і культури?»

З десяти листів, що надходять до редакції, кожен третій — про невиплату пенсій, стипендій, зарплати. І все ж звернення працівників культури з Корсунь-Шевченківського району інакше як нонсенс не сприймається.

Хто не чув про цей щедрий на таланти край? Знав і я: аматорів сцени, бібліотечних працівників району п'ять років підряд визнають кращими в області, а в Україні — чи не єдиними, хто, незважаючи на негаразди, стабільно підтримує мистецький дух і постійно прагне підняти рівень своєї роботи. І це на голому ентузіазмі? Як можна не підтримувати тих, хто є гордістю Шевченкового краю?

З цими питаннями я і поїхав до Корсунь-Шевченківського.

Гарно співається на порожній шлунок?

Корсунчани мене не розчарували. Їхня продукція справді користується величезним попитом. Причому, ні за валом, ні за якістю вона не поступається тій, що вироблялася шість років тому. І коли я вже почав так сухо про здобутки культармійців, продовжу для стислості цифрами і фактами.

Отже, культурно-мистецька мережа району сьогодні — це 46 бібліотек, 19 народних і 389 самодіяльних художніх колективів, 52 аматорських об'єднання, три народні музеї. У 46 клубних закладах трудиться 285 працівників.

Це армія, яку попри рекомендації і вимоги «демобілізувати» вдалося зберегти. Попри, бо протягом минулого року райвідділ культури перевіряли 15 разів. Контролери з податкової, фінвідділу, КРУ району і області, Пенсійного фонду...

Не виявивши жодних грубих порушень, перевіряючі угледіли таки класичну крамолу: несвоєчасну сплату податків на зарплату. За що і покарали завідувача і головного бухгалтера відділу, які разом з підлеглими не бачать тієї самої зарплати місяцями. Ті ж контролери, як вихід із скрутного становища, радили, пропонували, застерігали усно і письмово позбутися половини кадрів. Тоді, мовляв, забудете, що таке безгрошів'я. Де їм знати, що виплекати талановитого культпрацівника — не поле перейти...

—І все ж без втрат не обійшлося, — зазначив не без жалю завідувач відділу культури Михайло Волков. —Вважаю, ганьба району, в якому довелося закрити три клубні установи і дві бібліотеки. Ще прикріше від того, що за різних обставин перестали існувати чудові художні колективи професіоналів своєї справи.

Як з'ясувалося, і тут свою підлу роль зіграла її величність гривня. А точніше — її відсутність.

Не всім співається і танцюється на порожній шлунок. Проте такі лише й залишилися: голодні, але одержимі сценічною роботою, обділені зарплатою і увагою, але багаті на фантазію й щедрі на добрі справи.

Про них розповідали з повагою у райдержадміністрації.

—Не зупинятимуся на святах, так би мовити, місцевого масштабу — численних конкурсах, програмах, тематичних вечорах, театралізованих виставах, — каже голова райради і глава райдержадміністрації Іван Пустовіт. — Вони проходять у сільських і районному закладах культури по кілька разів на місяць. А от про заходи, що стали гордістю не тільки району, а й області, розповім.

І розповів. Торік у Корсунь-Шевченківському районі проведено чотири обласних свята (танцю ім. В. Авраменка, поп- та рок-музики, вокально-хорового мистецтва, національних меншин). А подією державного значення стали Дні культури Казахстану в Україні, проведені в цьому районі. З меншим запалом Іван Лукич говорив про фінансове забезпечення цих неординарних свят. Виявляється, на їх організацію ні Черкаси, ні Київ не виділили жодної копійки. Отже, славу області забезпечте, а грошей засі? Про фінансування внутрішніх заходів, завдяки яким корсунчани п'ять років залишають конкурентів позаду, свідчить така цифра: на 1996 рік відділу культури було виділено 182 тисячі гривень. Їх вистачило на п'ять місяців. Потім були ревізори, виламування рук з настирливим «Скорочуйтеся!», переведення працівників на 0,5 і навіть на 0,25 ставки. Треба віддати належне голові ради і райдержадміністрації, який, за твердженням керівництва відділу культури, «всю повноту відповідальності взяв на себе» і перефінансував заклади культури на 242 тисячі гривень. Ці кошти пішли лише на зарплату, яку виплачували крихтами, із запізненням на чотири місяці. Співали і танцювали в кредит, дякували районному начальству за підтримку (воно в робочому порядку вирішувало й інші фінансові проблеми) і молили Бога, щоб не «четвертували» й тих, хто мав 0,5—0,75 ставки.

Чи не тому перш ніж поскаржитися до Києва корсунчани інформували про свій намір місцеве керівництво?

Чи не тому у терплячого народу закоренилася звичка заглядати до рота тим, від кого хоч щось залежить?

Тому. Бо їсти хочеться.

Хто винен — не питання

Про те, що культура фінансується за принципом: «Що залишиться — твоє», казати зайве. Отже, районна, обласна ради народних депутатів розподіляють кошти а la Київ. І якщо вже Івану Лукичу вдасться, як він обіцяв, збільшити фінансування культури при затвердженні бюджету на 1997 рік — то за рахунок кого? Медицини? Освіти? Хто ж ставить народ у принизливе становище, коли кожному доводиться ходити з простягнутою рукою? Причому, більше отримує той, хто уміє просити. Не думаю, що член ЦК профспілки працівників культури України, заслужений працівник культури М. Волков не знає, в які двері стукати. Але і він протягом шести років не зумів «вибити» необхідні кошти на потреби відділу. М. Волков і його колеги не розуміють, чому у Києві витрачаються фантастичні суми на будівництво і ремонти палаців, закупівлю іномарок для чиновників, підвищення зарплати службовцям, а в Корсунь-Шевченківському районі протягом шести років не закуплено жодного музичного інструменту, навчального посібника для музшколи, не відремонтовано бодай одне приміщення сільських клубів і бібліотек. «Четвертувати», звільнити спеціаліста культури простіше, звичайно. Важче створити такий творчий мікроклімат у районі, який би сприяв народженню 19(!) народних колективів, окремі з яких полонили своєю майстерністю глядачів Німеччини, Польщі, інших країн, не кажучи вже про Київ...

На сьогодні зарплату працівникам сцени «заморозили». Іван Пустовіт в ситуації, коли районний бюджет отримує мізерні суми, не зможе, певне, дотримати слова і розрахуватися з культурою.

—А в Києві, звідки нас постійно штовхають на розширення платних послуг, комусь наші негаразди гріють душу, — впевнена директор районного Будинку культури Галина Вірченко. — Але хочу спитати чиновників від культури: чи можна за існуючої податкової системи ефективно надавати ті послуги?

Торік культпрацівники РБК заробили 15 тисяч гривень. Сьогодні, після розрахунків з державою, бажання заробляти гроші у них відпало.

Цікаво, чи надовго «четвертованим» вистачить бажання, сил і терпіння виконувати свої прямі обов'язки —нести культуру в маси. Вже зневірені маси, яких тільки й зігріває душевна українська пісня, яку їм професійно співають напівголодні майстри самодіяльної сцени.

Іван ІЛЛЯШ.

Корсунь-Шевченківський.

На знімках: виступають корсунчани.

Наболіло!

Що будуємо — зрозуміло. А що відроджуватимемо

Яку газету не візьми, яку програму радіо чи телебачення не ввімкни — всюди про відродження духовності, національної свідомості, ідеї тощо. Але всі ці розмови — красиві фрази, балаканина, одне слово.

Візьмімо хоча б Палац культури нашого міста. Мотивуючи нестачею коштів, наших колег поскорочували, а тих, що лишилися, перевели на 0,5—0,75 ставки. Разом з тим збільшили обсяг роботи, причому не за фахом. Як нам живеться і працюється, покажемо на прикладі одного з нас.

У 1983 році випускник Рівненського інституту культури Віктор Іванович Остимчук був направлений у Нововолинський палац культури, де очолив народну самодіяльну хорову капелу шахтарів.

Керований ним колектив неодноразово виступав у Києві, Львові, Луцьку, Ковелі, Володимирі-Волинському і в багатьох селах Волинської області, а також у польських містах Люблін, Хелм, Замостя, Білгорай на різних конкурсах.

Після гастролей поверталися додому, як правило, з дипломами, призами, нагородами і різними подарунками. Чоловіча хорова капела — лауреат II Всесоюзного фестивалю народної творчості 1987 року.

Це свідчить про високу виконавську майстерність колективу і особисто його керівника.

В. Остимчук у кожному концерті виступає як соліст, співає в дуеті, тріо і т. д., бо має дуже хороший голос і чудово володіє технікою співу.

І ось цього працівника переводять на 0,5 ставки. Це приблизно 50 гривень. А в нього сім'я. Талановитий працівник культури, який усе своє життя присвятив мистецтву, змушений кидати улюблену справу і йти на некваліфіковану роботу.

І це лише один приклад. В таких умовах поставлена переважна більшість працівників культури. А тепер запитання (тільки хто на нього відповість: місцеві керівники, міністр культури, а чи, може, й сам Президент України?): хто буде відроджувати національну духовність, ідею і все інше, якщо культура остаточно занепадає?

ШВИДКИЙ, ВРОНСЬКИЙ, ХМЕЛЬНИК, ШАЛАЛАЙ, КОШЛАТИЙ — всього 44 підписи.

Нововолинськ
Волинської області.

Як умру, то поховайте...

Я, бібліотечний працівник з 40-річним стажем, з маленької зарплати відкладала гроші на старість, на «чорний день», багато в чому відмовляла собі, навіть телевізора не придбала. А сьогодні не маю грошей навіть на ліки. Мої заощадження в Оріхівському ощадбанку проіндексували по курсу 100 тисяч — 1 гривня, посилаючись на Указ Президента України. І якщо я, хвора і одинока, помру, то й поховати не буде за що.

Тетяна СВЕЖЕНЦЕВА.

Оріхів
Запорізької області.

Таємниця гуртка «дев'яти»

Нарбутівські сюжети

Коли Георгій Нарбут (видатний графік європейського рівня) 1917 року повернувся з Петербурга, де жив раніше, до Києва, він ходив містом сердитий і похмурий. «Хрещатик варто весь знищити, з його вокзально-ярмарковими сараями», — кидав він. А побачивши будинок Городецького на Банківській, дратувався до краю: «Чого накрутив, такого і в сні не побачиш. Ну й архітектори».

Життя в Києві не складалося, бо влада змінювалася дуже часто. А коли прийшли денікінці, то українську культурну діяльність загнали у глибоке підпілля. Ось у такі дні з маленьким каганцем, залізними пічками та «класичним пшоном» і спало на думку Г. Нарбуту створити особливий колектив — мистецьку родину, яка об'єднала б працівників різних галузей мистецтва на українській платформі.

Скласти ядро гуртка мали 9 осіб. Г. Нарбут, Ю. Михайлів, П. Тичина, М. Семенко, О. Чапківський, Лесь Курбас, П. Козицький стали першими членами родини. На два інші місця вирішили запросити Ф. Ернста та одного з чотирьох кандидатів: В. Модзалевського, М. Зерова, Я. Степового та М. Бурачека.

Мета гуртка — активізувати мистецьке життя в Києві.

Багатьох захопив план Г. Нарбута. Він сам вигадував різні обрядові церемонії і правила. Коли йшлося про емблему гуртка, Г. Нарбут хутко сів до столу і швидко скомпонував емблему в кількох варіантах. Одна з них була така: дев'ять стріл, за кількістю членів-фундаторів, розміщено в колі і скеровано до центру —як символ прагнення і прямування кожного члена гуртка до свого кола «дев'яти». Планували мати нагрудний знак члена гуртка, а також перстень. Перстень міг бути використаний як печатка під час листування.

Обговорювали ритуал приймання нових членів, введення їх у коло дев'яті, «обручення» та інше. Але проект Г. Нарбута не було здійснено.

Коли друзі пішли до ювеліра, щоб замовити перстні, Г. Нарбуту стало зле, і його ледве живого довезли додому. 23 травня 1920 року Нарбут помер.

Члени майбутнього гуртка вимушені були покинути Київ: хто на короткий час, а хто й назавжди. Але головною причиною того, що проект Г. Нарбута не було реалізовано, стала загадкова смерть видатного графіка XX століття. Про неї багато говорили тоді в мистецьких колах. Здається, й сьогодні невідомо, чому згас передчасно великий майстер.

Олег МАРТУСЬ.

У Тулузі нас знають ліпше. Після ярмарку

Принаймні з нашими північними сусідами уже не плутають

ЯК НЕМОЖЛИВО Тулузу уявити без величного собору Сен-Сернен, збудованого в XI столітті, із 67-метровою дзвіницею, без ріки Гаронни, яка своїми рукавами й каналами надає древньому містові особливого шарму, так і без традиційної Міжнародної виставки-ярмарку, який щовесни збирає на півдні Франції десятки, сотні фірм з усього світу. Збирає на околиці міста, на острові поміж рукавами Гаронни, у багатьох виставкових павільйонах, які вже котрий рік служать цій меті. Ось і нинішнього року сотні фірм майже з півсотні країн привезли в Тулузу те, що вони вміють робити на сучасному рівні, що можуть запропонувати споживачеві. Для його дому, для відпочинку, для збереження здоров'я. Від першокласних меблів і зручної побутової техніки до екзотичних туристичних маршрутів та екологічно чистих продуктів харчування. Оглядаючи виставку-ярмарок, все оте розмаїття, знову і знову ловив себе на думці, що ми в колишньому Союзі лише декларували «Все — для людини, все — в ім'я людини», а Захід за таким принципом жив і живе. Щоправда, людям залишається заробляти гроші, бо всі ці принади цивілізації коштують недешево. Та зате який вибір запропоновано людині!

Українські візерунки на березі Гаронни

Україна цієї весни вперше потрапила на Тулузький міжнародний ярмарок. Потрапила завдяки зусиллям столичного центру співробітництва «Універсо», який сформував експозицію й успішно представив нашу країну на європейських обріях. А також завдяки французькому комерційному підприємству «Древо», яке допомогало репрезентувати нашу країну на ярмарку.

— Французи тільки-но відкривають для себе Україну. Тому основну ставку ми зробили на сучасне ужиткове мистецтво, — каже президент «Універсо» Аглая Козловська. — І, як бачите, не помилилися у своїх сподіваннях.

Справді, протягом усього «ярмаркування» — а тривало воно десять днів — біля української експозиції відвідувачів не бракувало. Цікавилися нашою різьбою, вишивкою, керамікою, писанками, жіночими прикрасами, народними строями... А що особливо припадало до душі — купували. Хоча на берегах Гаронни неодноразово доводилося чути такий жарт: француз перед тим, як щось купити, 101 раз подумає, чи варто йому це робити. Відрадно, що в процесі підготовки експозиційних стендів працівники «Універсо» і ті, хто їм активно допомагав, не обмежилися якимсь регіоном чи мистецькою школою. А привезли на ярмарок роботи народних майстрів з Опішні, Петриківки, Космача, Косова, Києва... Отже, було з чого вибирати.

У складі українського «десанту», який на цілу десятиденку висадився у Тулузі, були також фольклорний ансамбль «Кобза», дитячий танцювальний ансамбль «Любисток» з Мінського району (балетмейстер — Володимир Єгоров) і заслужений артист України Володимир Засухін, які своїми концертами, безперечно, увиразнили, збагатили український мистецький акцент на берегах Гаронни.

Контактуємо багато, але бракує системи

Яку ж мету ставило перед собою сімейство Шатеньє —власники «Древа», організовуючи

участь сучасних українських народних майстрів у престижному міжнародному ярмарку?

— Ми передусім хотіли нагадати нашим землякам, що є така велика держава у Європі, як Україна. З багатими мистецькими традиціями, з талановитим народом, — каже Анрі.

— Усе, що пов'язане з колишнім Союзом, в уяві пересічного француза постає лише російським, —продовжує Ліна. — Отже, треба розвіювати таке неправильне уявлення. Якраз безпосереднє знайомство з ідентичним українським мистецтвом дає змогу найліпше це робити.

— Отже, своєї мети ви досягнули?

— О-о, не все так просто, як може здатися на перший погляд! Але ті, хто мав змогу ознайомитися з виробами народних майстрів, а тим паче — щось придбати для домашньої мистецької колекції, я переконана, вже не сплутуватимуть Україну з Росією.

— На яких напрямах маєте намір продовжувати роботу?

— Хочемо створити в Тулузі асоціацію, яка займатиметься україно-французькими зв'язками, зокрема на рівні Києва з нашим містом, — продовжує Ліна Шатеньє. — І, звісно, підтримуватимемо контакти з нашим нинішнім партнером — центром співробітництва «Універсо». Маємо намір організовувати концертне турне у Верхній Гаронні дитячого ансамблю «Любисток», запросити дітей-чорнобильців провести частину літніх канікул разом зі своїми ровесниками у французьких сім'ях. А почнемо, мабуть, з організації в Тулузі вже цієї осені великої фотовиставки, яка розповідатиме про сучасне обличчя України.

— Чи можна сподіватися, що невдовзі французи вивчатимуть українську мову? Скажімо, на курсах при вашій майбутній асоціації?

— Ми серйозно думаємо над цим, — почув від Ліни Шатеньє.

Не обминув нагоди побувати на традиційному ярмарку в Тулузі й Надзвичайний і Повноважний посол України у Франції Юрій Кочубей.

— Наскільки сьогодні відчувається українська присутність у Франції? — запитав я пана посла.

— Вона заявляє про себе в усіх сферах. На жаль, ця присутність формується поки що спорадично. Тобто немає належної координації у цій важливій справі. Бо система, яка діяла раніше, перестала існувати, а нових координаційних важелів ми ще не створили. Немає потрібних коштів.

— А наукові зв'язки? Симпозіуми, конференції...

— В основному спрацьовують старі зв'язки. На рівні вузів нині навіть особистих контактів. І таким чином триває співробітництво. Але, аби щось заздалегідь запланувати, аби ми наперед знали, чого очікувати через рік чи навіть півроку, — такого поки немає. Бо, повторюю, немає системи.

— Усе відбувається скоріше на рівні народної дипломатії?

— Можна сказати й так. Бо Україна у Франції начебто й відома й водночас — невідома. Бо її ще донедавна не відрізняли від решти Союзу, коли все називали «російським», чи в ліпшому разі — «совєтським». А тепер Україна виступає як держава, як народ зі своєю ідентичністю. І дуже важливо подавати найліпші зразки нашої культури, нашого фольклору і, звісно, показувати наші досягнення в науці. Адже у Франції наука дуже розвинена, тут уміють цінувати досягнення інших, зокрема — у точних науках. На жаль, в Україні мало знають Францію з наукового боку.

Франція також має розгалужену ядерну енергосистему — понад 70 відсотків електроенергії тут виробляють на атомних електростанціях. І в даному разі маємо велике поле для співробітництва.

— Ви щойно оглянули українську експозицію. Які враження?

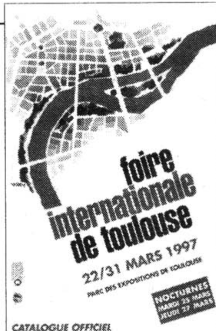
— Звісно, уже сама присутність нашої країни на цьому престижному ярмарку — факт відрадний, — сказав пан Посол. — Українська експозиція, безумовно, цікава, бо характеризує нас як країну з глибокими мистецькими традиціями, розкриває багатство її мистецьких шкіл. Але знову-таки хотілося б, щоби на таких престижних ярмарках дедалі частіше з'являлися і сучасні промислові товари з українською маркою, сучасні технології. Щоби знали нас не лише з мистецького боку, але й з наукового, технічного, виробничого.

Виставка-ярмарок — це добра нагода привернути до своєї продукції споживацький інтерес, зацікавити покупця. Без інформаційно-рекламної продукції зробити це надзвичайно важко. Ось чому абсолютна більшість фірм, які приїхали на ярмарок у Тулузу, привезла з собою різноманітні довідково-рекламні матеріали про свою діяльність: буклети, листівки, спеціальні журнали, плакати, поліетиленові сумочки і футболки, відеофільми... Одне слово, все, що може допомогти власникові дачі або туристові зробити вибір на користь тої чи тої фірми. Якраз те, чого нам, українцям бракувало.

А втім, ми лише починаємо, ми лише вчимося. Та все-таки хотілося б, щоби період учнівства не затягувався, не ставав хронічним.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Київ—Тулуза—Київ.

На знімках: біля українського стенду — Аглая Козловська; під час прийому в мерії Тулузи; співає Володимир Засухін.

Фото автора.

Спорт

Що може бути краще за негоду...

Так само, либонь, як і персонаж популярного колись болгарського шпигунського роману, подумали прихильники тернопільського клубу, що переміг лідера.

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 23-й тур.

«Нива» (Тернопіль)—«Динамо». 1:0. 5 200. А. Капанадзе, 30. **«Торпедо»—«Ворскла». 2:3.** 2 000. 0:1 Чуйченко, 13, 0:2 Кислов, 23, 1:2 Смирнов, 28, 1:3 Омельчук, 70, 2:3 Р. Бондаренко, 79, з пенальті. На 78-й хвилині Сторчак («Торпедо») не реалізував одинадцятиметровий. **«Шахтар»— «Кривбас». 6:0.** 6 000. 1:0 Коваль, 17, 2:0 Новиков, 20, 3:0 Орбу, 55, 4:0 Орбу, 62, 5:0 Матвєєв, 70, 6:0 Поцхверія, 80. **«Кремінь»—«Нива» (Вінниця). 3:0.** 5 000. 1:0 Яновський, 7, 2:0 Федьков, 17, 3:0 Коновальчук, 73. **«Таврія»—«Чорноморець». 1:0.** 2 000. Гайдаш, 28. **«Зірка-НІБАС»—«Дніпро». 0:0.** 9 000. **«Металург»—ЦСКА. 4:2.** 3 000. 1:0 Кріпак, 6, 2:0 Лучкевич, 16, 2:1 Мізін, 38, 3:1 Кріпак, 48, 4:1 Кріпак, 63, з пенальті, 4:2 Левченко, 90. **«Карпати»—«Прикарпаття». 3:1.** 4 000. 1:0 Колісник, 27, 1:1 Іричук, 49, 2:1 Покладок, 65, 3:1 Назаров, 88.

«Динамо» — 53 очка, «Ворскла» — 45, «Шахтар» — 44, «Дніпро» — 42, «Карпати» — 36, «Зірка-НІБАС» — 35, «Чорноморець» — 34, «Таврія» — 32, «Нива» Т — 30, «Металург» — 28, ЦСКА — 25, «Торпедо», «Прикарпаття» — по 22, «Кремінь» — 21, «Кривбас» — 19, «Нива» В — 14.

Дощ із мокрим снігом не вщухав у Тернополі впродовж усього матчу. До таких умов ліпше прилаштувалися господарі. Хоча активнішою стороною було «Динамо». І моментів кияни створили більше, ніж господарі. Ще на 7-й хвилині з лінії штрафного небезпечно пробив Шевченко. А в другому таймі воротам тернопільців загрожували Ребров, знову Шевченко, Гусін, Шкапенко. Але, повторюю, мокре, слизьке поле нанівець звело перевагу лідера в класі.

«Нива», яка дуже рідко поступається вдома, і цього разу була дуже мобільною й зібраною. Чудово діяв її воротар Кураєв. Це його надійна гра стала для киян шлагбаумом на шляху до успіху в тих епізодах, про які згадувалося.

А єдиний гол, який вирішив долю поєдинку, було забито за таких обставин. Біскуп на лівому фланзі обіграв Лужного, віддав точну передачу на Турянського. Той міг і сам пробити, але обрав краще продовження: точною передачею на Автандила Капанадзе він відрізав захисників і Шовковського. Ну, а грузинському легіонерові залишалося тільки влучити в порожні ворота.

Результативно завершився поєдинок у Донецьку, де «Шахтар», який на всіх вітрилах тримає курс на призове місце, не дав ніяких шансів аутсайдерові. Приємний факт, що відзначилися Коваль та Орбу —гравці національної збірної.

Стабільною грою радує прихильників «Ворскла», для якої, з усього видно, не має значення, де грати, —вдома чи на виїзді.

Чого, на жаль, не скажеш про «Чорноморець», який зазнав чергової невдачі. Показники цього популярного клубу в другому колі, зрозуміло, засмучують його численних уболівальників. Команда виграла лише у «Торпедо», а програла чотири зустрічі при трьох нічиїх.

Щось подібне відбувається і з ЦСКА. Клуб досить помітно довкомплектувався під час зимової перерви в чемпіонаті. Але ніяк не реалізує свого потенціалу. Хоча, якщо проаналізувати виступи армійців, то в кожному матчі вони б'ються до останньої секунди. На жаль, усі ці намагання поки що марні.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

* * *

Кубок УЄФА. Півфінали. «Монако» (Франція)—«Інтер» (Італія). 1:0 (перший матч — 1:3). **«Шальке-04» (Німеччина)—«Тенеріфе» (Іспанія). 2:0 (0:1).** У фіналі зустрінуться «Інтер» і «Шальке-04».

Баскетбол. У Римі відбувається завершальна частина Євроліги. Півфінали. «Олімпіакос» (Греція)—«Олімпія» (Словенія). 74:65. «Барселона» (Іспанія)—«Ліллербанн» (Франція). 77:70. Сьогодні у фіналі змагатимуться «Барселона» та «Олімпіакос».

АВСТРІЯ

Бюро торгового радника Посольства Австрії в Україні

АВСТРІЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА МІСІЯ

Відомі австрійські фірми проведуть ділові зустрічі з українськими підприємцями в Запоріжжі — 27 травня (вул. Леніна, 162) та в Києві — 28–29 травня. (Великий конференц-зал Національної академії наук України (вул. Володимирська, 55).

УЧАСТЬ У МІСІЇ БЕЗОПЛАТНА. КОЖНА АВСТРІЙСЬКА ФІРМА МАТИМЕ ПЕРЕКЛАДАЧА.

Заяви на участь в індивідуальних переговорах приймають до 9 травня за адресою:

Бюро торгового радника Посольства Австрії в Україні,
тел. (044) 2250318; факс: (044) 2302537;
(для Києва факс: 2251341),
поштова адреса:
252001, Київ-1, Головпоштамт, а/с 62.

Заяви на участь у переговорах приймають у письмовій формі. Вони обов'язково мають містити коротку інформацію щодо діяльності фірми, що подає заяву, її повну адресу, номери телефону та факсу, назви австрійських фірм, з якими бажано провести зустріч, та перелік питань, що мають обговорюватись під час зустрічі з кожною фірмою. Заяви, які не міститимуть цієї інформації або надійдуть після затвердження плану індивідуальних зустрічей, можуть бути відхилені.

Кожну фірму буде письмово повідомлено щодо часу запланованих зустрічей.

АВСТРІЙСЬКІ ФІРМИ, ЯКІ БРАТИМУТЬ УЧАСТЬ У ПЕРЕГОВОРАХ:

AKRAS INTERNATIONAL ESSENZENFABRIK GmbH

Фірма продає такі товари: компоненти та порошок для безалкогольних та алкогольних напоїв; кондитерські вироби, висококонцентровані порошки для морозива та цукерок; порошок у мікрокапсулах та сухий порошок; натуральні фруктові пасти, фруктові порошки; пряні екстракти та порошки (сухі та ліквіді); екстрактові ефірні масла та пряні екстракти; фруктові екстракти (особливо для тютюнової індустрії); масла-есенції.

DUROPACK WELLPAPPE GmbH

Група DUROPACK, до складу якої входять підприємства: Duropack Відень, Австрія; Duropack Карлсдорф/Грац, Австрія; Wellpape Ансбах, ФРН; Tespack, Словакія; Bupak, Чехія; Turpack (СК); Starpack (Г) щорічно виробляє 220 000 тонн гофрованого картону. Спектр продукції групи охоплює всі види упаковок з гофрованого картону. Доповнює цю продукцію серія спеціальних виробів, починаючи від твердої упаковки з Tri-Star (потрійне гофрування, сім полотен гофрованого картону), транспортних контейнерів багаторазового використання (Pal-Box, CF-box, Pre-Box, Durobin тощо) і закінчуючи товарною упаковкою з високоякісним друком та виставковою продукцією з Topwell.

GREISINGER Fleisch-, Wurst-und Selchwarenerzeugung GMBH

Більш ніж 15 років фірма GREISINGER вважається високоякісною та високосортною фірмою, яка спеціалізується на виготовленні ковбас та копченостей.

Тут виробляють шинку, сало, свіжі та ковбасні вироби і копченості з довготривалим терміном зберігання найвищої якості, які реалізуються в харчовій промисловості не тільки Австрії, а ще в 30 країнах світу.

KRAUS & Co WARENHANDELSGES. m. b. H

Австрійський торговий дім KRAUS & Co відомий на українському ринку понад чотири десятиріччя. Наші покупці знайомі з нашим сучасним зимовим взуттям. Щорічно ми презентуємо колекцію жіночого, чоловічого та дитячого взуття «KRAUS COLLECTION AUSTRIA». Пропонуємо також продукцію власного виробництва, наприклад, шкарпетки.

NETZSCH GEBRÜDER GmbH & Co. KG

NETZSCH охоплює декілька виробничих груп, що спеціалізуються на виробництві важливих машин для очищення води та каналізаційних стоків: камерні фільтрові преси, фільтрові преси з високим мембранним друком, насоси тощо.

NETZSCH планує, консультує, постачає та інсталює як малі фільтрові преси, так і великі установки в комунальних і промислових галузях. Найновіші повністю автоматизовані технології.

NIGRIN ELISABETH

Фірма пропонує премікси та кормові добавки для сільськогосподарських підприємств, які використовуються для вирощування свиней, птиці і великої рогатої худоби.

Зацікавлена в купівлі обробленої деревини із бука і пиломатеріалів. Можливе створення СП.

DR. KARL J. PISEC EXPORT-IMPORT GmbH

Фірма зацікавлена в купівлі феросплавів, ферохрому, силікомарганцю, чавуну, рідкого газу (пропан, бутан), а також у бартерних угодах. Постачаємо медично-технічне обладнання, а також обладнання для сталеливарної промисловості.

WILLI RUMPOLD BETRIEBSGESELL-SCHAFT MBH

Фірма RUMPOLD спеціалізується на вирощуванні, забої великої рогатої худоби та свиней, переробці яловичини та свинини. Має більш ніж 20-річний досвід експортних поставок, що гарантує кваліфіковану організацію транспорту та підготовку необхідних документів для забезпечення своєчасного виконання угод.

Шукає фірми, зацікавлені в імпорті свіжої та мороженої яловичини та свинини в напівтушах і частинами, а також м'яса для переробки на ковбаси та консерви.

SIEBTECHNIK MASCHINENVER-TRIEBS GMBH

Фірма виготовляє центрифуги, сушильне обладнання з додатковою термічною обробкою, лабораторне обладнання для просіювання, роздрібнення та помелу, яке використовується для підготовки матеріалу проб для аналізу. Вищезазначена продукція використовується в хімічній, гірничодобувній металургійній, сталеплавильній, цементній, харчовій та інших галузях промисловості. Шукає контакти з представниками всіх галузей промисловості, які використовують або мають потребу в такому обладнанні.

TV U. BO-DR. SPONER

Фірма TV U. Bo Dr. Sponer понад 20 років надає технічні консультаційні послуги в галузі контролю якості. Протягом 3 років займається лазерною обробкою матеріалів. Фірма пропонує до реалізації тестери ENCO TEST для випробування матеріалів «на міцність», прилади для визначення негерметичності, а також лазерні установки.

VIEH UND FLEISCH NORD GMBH

VIEH UND FLEISCH NORD GMBH є дочірнім підприємством фірми AMF-BVD FLEISCHCHOLDINGAG і займається збутом консервів, м'ясних і ковбасних виробів, шинки виробництва фірми Landhof, Linz. Пропоновані товари виробляються із свіжої місцевої сировини на одному з провідних австрійських підприємств. Не можна не згадати високу якість продукції, яку сертифіковано за ISO — нормами. Фірма може виготовити продукцію на замовлення покупця, яка відповідатиме його побажанням. Також фірма готова, змінивши рецепт, виготовити продукцію, яка б відповідала національним смаковим традиціям держави.

AVL LIST GmbH

Продаж та сервісне обслуговування медичної апаратури для аналізу газів крові, дериватів гемоглобіну, а також гематології та клінічної хімії. У 1996 році фірма «AVL» створила 100% дочірнє товариство, яке було засновано згідно з українським законодавством.

Фірма «AVL Україна» відповідає за діяльність, продаж та сервісне обслуговування в Україні. За останні роки фірма «AVL» продала на українському ринку понад 150 приладів.

AWEX GES. M. B. H.

Фірма AWEX GES. M. B. H. діє в Австрії майже 25 років як торгова та виробнича фірма в галузі кормових добавок. Вона також має свої філії та представництва в країнах Центральної та Східної Європи. Спеціалізується на продажу та сервісі приладів інфрачервоного випромінювання для аналізу в сільському господарстві та харчовій промисловості, зрошувальними системами для сільського господарства, торгівлею та виробництвом кормових добавок.

BERNECKER & RAINER INDUSTRIE-ELEKTRONIK GMBH

Фірма BERNECKER & RAINER INDUSTRIE-ELEKTRONIK GMBH розробляє, виробляє та поставляє системи автоматизації. Продуктивна палета огортає збережувально-програмне забезпечення, індустрію персональних комп'ютерів, обслуговувальні табло та термінали, запрограмовані логічні контролери, промислові ПК, операторні панелі. Фірма B & R має великий досвід у створенні сучасних АСУ ТП в енергетичній, нафто- та газовій, автомобільній, металургійній, харчовій, машинобудівній та інших галузях промисловості.

CHEMOPHARMA CHEMIKALIEN-UND RHARMAZEUTIKA HANDELSGESELL-SCHAFT MBH

CHEMOPHARMA є австрійським торговим та виробничим хімічним підприємством, яке спеціалізується на виробництві та збуті ветеринарно-фармакологічної продукції, сировини для фармакологічної, косметичної та харчової промисловості.

DECOMETAL AUSSEN-HANDELSGES. M. B. H.

DECOMETAL є постачальником сировини металургійним комбінатам, а саме: феросплавів (ферохрому, силікомарганцю, феромарганцю, феросиліцію, феросилікохрому, ферованадію, феромолібдену, оксиду феромолібдену, феровольфраму); руд (залізорудних обкотишів, залізорудного концентрату, аглоруди, марганцевої руди, хромистої руди). Зацікавлена в закупівлі залізної руди, магнієвого губчатого металу, соняшникової олії, соняшникового насіння.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСК ПРОСТИХ АКЦІЙ НА ПРЕД'ЯВНИКА ВАТ «ВЗУТТЄВА ФАБРИКА»

31 січня 1997 р., м. Севастополь

1. Фірмова назва емітента: Відкрите акціонерне товариство «Взуттєва фабрика», скорочено — ВАТ «Взуттєва фабрика».
2. Місцезнаходження емітента: 335000, м. Севастополь, наб. Корнілова, 9.
3. Дата заснування: ВАТ «Взуттєва фабрика» засноване шляхом перетворення державного підприємства «Взуттєва фабрика» у процесі приватизації, зареєстроване в Севастопольській міській державній адміністрації 29 лютого 1996 р.
4. Статутний фонд становить 120208 грн., сплачений повністю.
5. Предметом діяльності ВАТ «Взуттєва фабрика» є:
– виробництво, ремонт і реалізація взуття, шкіргалантереї та товарів народного споживання, також і на замовлення;
– надання різних послуг юридичним та фізичним особам, надання побутових послуг;
– торговельно-комерційна діяльність, торгівля промисловими та продовольчими товарами;
– участь у виставках-продажах, також у міжнародних;
– оптова та роздрібна торгівля;
– зовнішньоекономічна діяльність.

Товариство має право здійснювати різну діяльність, не заборонену існуючим законодавством.

6. Середньооблікова кількість робітників — 92.

Службові особи емітента:
голова правління — Бутіна Людмила Георгіївна, освіта — вища технічна, виробничий стаж — 26 років;
головний бухгалтер — Могильна Валентина Дмитрівна, освіта — середня спеціальна, виробничий стаж — 35 років.

7. Найменування аудиторської фірми: аудиторська фірма «Лау», ліцензія на аудиторську діяльність № 000178.
8. Опис ділової діяльності товариства:

Показники	На 01.10.96 р. тис. грн.	На 01.01.97 р. тис. грн.
Кредиторська заборгованість	18,2	17,4
Дебіторська заборгованість	5	5
Валюта балансу	784,3	785,4
Фінансові результати		
Прибуток (+) збиток (-)	+ 0,07	+ 0,1

Загальний обсяг виробництва товарів і послуг за 1996 рік становить 131,2 тис. грн., з яких виробництво взуття становить 25 тис. грн., послуги з ремонту взуття — 61,1 тис. грн., послуги з ремонту шкіргалантереї —2,4 тис. грн.

За підсумками роботи за 1996 рік виручка від реалізації товарів, робіт та послуг становила 112,3 тис. грн., запаси готової продукції збільшилися на 18,9 тис. грн.

Витрати на виробництво реалізованої продукції (робіт, послуг) становили 22,1 тис. грн.

В 1996 році підприємство фактично сплатило платежів до бюджету в сумі 22,1 тис. грн.

Доходи від інших (нереалізаційних) операцій — 2,1 тис. грн.

Нереалізаційних витрат не здійснювалось. Наукові дослідження на підприємстві не ведуться. Інвестицій в економіку підприємства не проводилось. Підприємство не здійснювало інвестицій в інші галузі народного господарства.

9. Дані про емісію цінних паперів.

Рішення про випуск акцій на пред'явника прийнято на засіданні правління відповідно до статуту і Закону України «Про господарські товариства» (протокол засідання правління ВАТ «Взуттєва фабрика» № 1 від 31.01.97 р.). Мета випуску простих акцій на пред'явника ВАТ «Взуттєва фабрика» — залучення інвестицій для оновлення основних фондів товариства, зокрема обладнання з виробництва та ремонту взуття, збільшення оборотних коштів і підтримання роботи на стабільному рівні. Запланований обсяг емісії — 144000 акцій. Випускаються прості акції на пред'явника в кількості 144000 штук по 0,25 грн. номінальної вартості кожна; права, пов'язані з їх володінням, визначаються діючим законодавством України. Підсумок емісії— 36000 грн. Привілейованих та іменних акцій не випускається. Акції на пред'явника випускаються однієї серії — «С», з порядковими номерами від 1 до 144000. Форма випуску акцій — паперова. Продаж акцій здійснюється з 02.05.97 р. до 12.05.97 р. за адресою: 335000, м. Севастополь, наб. Корнілова, 9. Особи, які бажають придбати акції ВАТ «Взуттєва фабрика», під час передплати зобов'язані внести 10% вартості акцій, які вони передплатили в день подання заяви:
— юридичні особи — на р/р ВАТ «Взуттєва фабрика» № 4467039 в Укрсоцбанку м. Севастополя МФО 324195;
— фізичні особи — в касу ВАТ «Взуттєва фабрика», після чого їм видається письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій. Повна сплата акцій покупцями провадиться протягом п'яти днів з моменту реєстрації випуску акцій. Привілеїв у власників простих акцій на пред'явника немає. Запланований курс продажу — 0,25 гривні за одну акцію. В разі, якщо передплата на акції перевершує розмір додаткового випуску, зайва передплата відхиляється.

Відмова на передплату проводиться відповідно до переліку передплатників з кінця переліку. В разі відмови в зайвій передплаті особам, які передплатили акції, внесені ними суми повертаються протягом 30 днів з моменту прийняття рішення про відхилення передплати. При недосягненні запланованого рівня передплати здійснюється реєстрація випуску акцій у фактично досягнутому обсязі. Дивіденди за акціями сплачуються один раз на рік за підсумками фінансового року. Порядок, розмір, місце та час виплати дивідендів за акціями ВАТ «Взуттєва фабрика» визначаються загальними зборами акціонерів. Розпорядження акціями та реалізація прав на них здійснюються відповідно до Закону України "Про цінні папери та фондову біржу" і статуту товариства. Адреса місця виплати доходів з акцій, здійснення операцій та депонування: 335000, м. Севастополь, наб. Корнілова, 9.

10. Перелік та результати попередніх емісій цінних паперів:

ВАТ Взуттєва фабрика» був здійснений один випуск у кількості 480832 простих іменних акцій по 25000 крб. номінальною вартістю кожна на загальну суму 12020800 крб. Він зареєстрований фінансовим управлінням Севастопольського міського виконавчого комітету, свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 15/1-95 від 7 червня 1995 року. Цінні папери інших видів не випускалися.

11. Загальна кількість випущених іменних акцій становить 480832 штуки, зокрема службові особи товариства мають у своїй власності 33524 прості іменні акції.

12. Можливими факторами ризику ділової діяльності ВАТ «Взуттєва фабрика» є швидка зміна моди і пов'язане з цим різке скорочення реалізації вже виробленого взуття, а також можливе зниження цін на зарубіжне взуття на речових ринках м. Севастополя та Криму.

Арбітражний суд Волинської області (263000, Луцьк, вул. Грушевського, 30) порушив справу про банкрутство малого приватного підприємства «Світлячок». Юридична адреса: 264410, Ковель Волинської області, вул. Брестська, 204а; р/рахунок № 500468302 у КБ «Західінкобанк».

Претензії кредиторів приймають у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Рівненської області (Рівне, вул. Відінська, 10) порушив справу № 5/87-МБ про визнання банкрутом виробничо-торговельного приватного підприємства «EST-STAR» (юридична адреса: с. Шубків Рівненської району Рівненської області; розрахунковий рахунок 644501 у Рівненській філії «Олбанк»).

Претензії кредиторів приймають у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Інформація про емітента
Акціонерний комерційний банк «ТК КРЕДИТ»

Найменування емітента	АКБ «ТК КРЕДИТ»
Код ЄДРПОУ	20050951
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	345 від 28.04.94 р.
Місцезнаходження	Київ, вул. Дмитрівська, 18/24
Телефон	219-39-13; 219-39-14; 219-39-15
Телефакс	219-39-13; 219-39-14; 219-39-15
Основні види діяльності	Банківська
Кількість акціонерів	11
Кількість власників облігацій	—
Чисельність працівників	56
Статутний фонд (для ВАТ):	2 163 750
— прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	43 275 акцій, 100%
— привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	—
—Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	04.04.97 р.
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
—Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати дохід по його цінних паперах	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони виплачуватимуться	31.12.96 р.

Основні фінансові показники

Показник	Рік звітний (96)	Рік попередній (95)
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	2 081 882,72	570 210
2. Балансовий прибуток (збиток)	544 574,49	823 490
3. Усього по активах балансу	5 747 594,03	3 695 700
4. Усього зобов'язань	502 750	157 840
5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акції)	2 163 750	500 000
6. Нерозподілений прибуток	—	—
7. Прибуток, що припадає на одну просту акцію	1,16	—
8. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію	1,16	—

Правление открытого акционерного общества Племптицепредприятие «Раздельнянское» (ОАО ППП «Раздельнянское»)

извещает своих акционеров, что первое собрание состоится 19 июня 1997 г. по адресу: Одесская область, г. Раздельная, ул. Ленина, 36, районный дом культуры.

Начало в 12.00.

Регистрация участников собрания 14 июня с 10.00 до 12.00 по месту проведения собрания.

Повестка дня:
1. Отчет правления ОАО ППП «Раздельнянское» о результатах деятельности за отчетный период.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Принятие устава ОАО, положений и других нормативных актов.
4. Избрание председателя и членов правления.
5. Избрание членов наблюдательного совета.
6. Избрание членов ревизионной комиссии.

Для регистрации необходимо иметь документ, который удостоверяет личность участника собрания.
Телефоны: (04853) 3-20-30, 3-16-89. Факс 3-18-64.

Правление ОАО ППП «Раздельнянское»

Арбитражный суд Харьковской области (Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № 280/7-73-1528 о банкротстве частной фирмы «Сырьекожэкспорт». Юридический адрес: Харьков, ул. Танкопия, 51, кв.64; расчетный счет 300644560 в акционерно-коммерческом «Реалбанке», МФО 351558, валютный счет 382180201/001 в Укрэксимбанке, МФО 351618. Код ОКПО 23150558.

Претензии принимаются в месячный срок со дня публикации объявления.

Інформація відкритого акціонерного товариства Акціонерний комерційний банк «Альянс», яке зареєстровано 10 березня 1992 року за номером 89 у Республіканській книзі реєстрації банків, валютних бірж та інших фінансово-кредитних установ

Найменування емітента	Акціонерний комерційний банк «Альянс»
Код ЄДРПОУ	14360506
Місцезнаходження	252061, Київ, пр. Відрадний, 73
Телефон	484-54-16
Телефакс	483-11-62
Основні види діяльності	Банківські
Кількість акціонерів	122
Чисельність працівників	50
Статутний фонд (для ВАТ):	1775300 грн.
— прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	177530 шт.-100%
— привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	

Основні фінансові показники АКБ «Альянс» за 1996 рік

Показник (тис. грн.)	Рік звітний	Рік попередній
1.Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	628,2	377,2
2. Балансовий прибуток (збиток)	90,6	34,4
3. Усього по активах балансу	937,0	123,3
4. Усього зобов'язань	886,6	422,5
5. Статутний фонд (довідково-номінальна вартість акції)	1775,3 10 грн.	200,0 10 грн.
5. Нерозподілений прибуток	—	—
6.Прибуток, що припадає на одну просту акцію	0,51 грн.	1,72 грн.
7. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію	—	—

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушив справи про визнання банкрутами:

1. № 2/12 — товариства з обмеженою відповідальністю «Верховина-Карпати» (юридична адреса: 290037, м. Львів-37, вул. Грінченка, 6/18; р/р 000467901 в акціонерно-комерційному банку «Євроцентр»);

2. № 2/190 — товариства з обмеженою відповідальністю «Львів-Пента» (юридична адреса: 290058, м. Львів, вул. Липинського, 6/36; р/р 2467856 в «Карпати» МБ);

3. № 2/192 — приватного підприємства «Кн. Святослав» (юридична адреса: 290056, м. Львів, вул. Ковельська, 109; р/р 004468096 в АТ ЗУКБ);

4. № 2/193 — кооперативу «Алгол» (юридична адреса: 290020, м. Львів, вул. Торф'яна, 43/49; р/р 00461901 в Шевченківському відділенні № 6321 ощадного банку).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Иформация о четвертом выпуске акций АКБ «Азов-Банк»

Акционерный коммерческий банк «Азов-Банк» основан 31 января 1991 года.

Адрес банка: Украина, Донецкая область, Мариуполь, проспект Ленина, 35.

Решением общего собрания акционеров от 20 февраля 1997 года (протокол №10) уставной фонд банка увеличивается до 1759910 (одного миллиона семисот пятидесяти девяти тысяч девятисот десяти) гривен.

Планируемый объем эмиссии составляет 500000 (пятьсот тысяч) гривен.

Увеличение уставного фонда осуществляется путем выпуска простых именных акций в количестве 50000 штук номинальной стоимостью 10 гривен каждая.

Подписчиками этого выпуска могут быть юридические и физические лица.

Акционеры имеют право участвовать в управлении банком лично или через своих представителей. Принцип голосования 1 акция — 1 голос.

Срок подписки на акции:
начало — 7 мая 1997 года,
окончание — 21 мая 1997 года.

Размер дивидендов по простым именным акциям устанавливается общим собранием акционеров.

Гражданам при подписке на акции необходимо иметь паспорт, а юридическим лицам — типовые формы бухотчетности и аудиторское заключение об источнике формирования средств.

Размещение акций будет проводиться в помещении АКБ «Азов-Банк».

Контактный телефон (0629) 34-61-72.

Арбітражний суд Черкаської області (Черкаси, бульвар Шевченка, 307) за заявою державної податкової інспекції у Городищенському районі Черкаської області (Черкаська область, Городище, вул. Леніна, 117) порушив справу № 209/8 від 30.01.96 р. про банкрутство ВАТ «Городищенський цукрорафінадний комбінат», юридична адреса: Черкаська область, Городище, вул. Театральна, 5; р/р 467529 у Городищенському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 354057.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Львівської області порушив справу № 2/175 про банкрутство науково-виробничого підприємства «Агрокоопсервіс».

Адреса боржника: Львівська область, Пустомитівський район, село Холодновідка, розрахунковий рахунок 467253 у Сихівському відділенні Промінвестбанку м. Львова, МФО 325655. Валютний рахунок 2070466/001 в обласному відділенні Промінвестбанку м. Львова, код ЗКПО 19334330.

Пишуть ветерани

В ім'я пам'яті загиблих воїнів

«Ніхто не забутий, ніщо не забуто!» — цей благородний девіз і сьогодні нерідко можна почути на різних зборах і мітингах, у радіо- й телепередачах, присвячених Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років проти гітлерівських загарбників. Кажемо часто, а в житті воно не зовсім так. У цьому я не раз переконувався, працюючи керівником пересувного музею бойової слави «Патріот Батьківщини», пошукового загону «Пам'ять» і в редколегії «Книги пам'яті» Миколаївської області. Досить сказати, що й нині, більш як через півстоліття після війни, ми знаходимо невідомі могили загиблих воїнів, імена яких також невідомі.

Вважають, що воістину святою справою в нашій державі стало видання «Книги пам'яті України». Вперше поставлено завдання зібрати в ній воєдино і закарбувати на віки пам'ять про всіх загиблих захисників рідної землі. На жаль, творці обласних томів «Книги пам'яті» нерідко зустрічаються зі значними труднощами, особливо щодо документального підтвердження імен загиблих воїнів. Погано використовуємо ми і наявні можливості. Так, наприклад, юні слідопити пошукового загону «Пам'ять», вивчивши «Книги пам'яті» інших областей, знайшли в них імена багатьох наших земляків-миколаївців, полеглих у боях за Україну, а воїни з інших регіонів нашої держави загинули на землі корабелів. Але їхніх імен немає на братських могилах. Отож сьогодні, коли завершується перший етап видання «Книги пам'яті України», дуже важливо всім областям якнайскоріше обмінятися виданими томами, забезпечити наступними виданнями всі обласні редколегії «Книги пам'яті».

Миколаївська обласна держадміністрація ще в лютому минулого року надіслала в усі області України по два примірники I і II томів «Книги пам'яті» нашої області і просила відповісти тим само. На прохання відгукнулися керівники Вінницької, Волинської, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Одеської, Херсонської, Черкаської, Тернопільської областей, міста Севастополя. Решта мовчать. Тому ми знову звертаємося до робочих груп і редакційних колегій обласних томів «Книги пам'яті України»: об'єднаймо зусилля, допоможімо одне одному задля найсвятішого — пам'яті наших земляків, полеглих за свободу Батьківщини.

Яків ГОРЕЛИК,
керівник пошукового загону «Пам'ять» Миколаївської області.

Як не тепер, то в Чистий четвер

ТРИ ОСТАННІ дні перед Великоднем вважають жалобливими — «бо Ісус Христос спокутував наші гріхи». Найбільш богомільні в ці дні голосно не розмовляли, не сміялися, не встрявали в суперечки. Навіть не їли. Надто сьогодні — Чистого четверга. Іншими словами, Жильного, Страсного, Великого, деінде — Навського Великодня.

Нині належить готувати жовту обрядову «бабу», призначену сонцю й небу. Завтра білу — покійникам і повітрю, післязавтра чорну — господарям. Саджаючи паски в піч, всіх просять вийти на двір. Топлять піч з полін, відкладених кожного четверга Великого посту. Саджаючи, читають молитви. До жовтої:»... Щоб діти так швидко й красно росли, як ростеш ти...». До білої: «... Хай будуть праведні душечки чисті й святі, як чиста, свята та велична ти...» Готуючи чорну, просять благополуччя для землі, людей, худоби, врожаю, убезпечення від пожежі чи бурі.

Нині сукають свічки. Іноді досить великих розмірів — »до двох аршин довжиною і до фунта вагою». Дорогою з церкви живий вогонь не має загаснути. Етнограф Василь Скуратівський пригадує, як у дитинстві, несучи свічки за шість кілометрів весняного бездоріжжя, діти ховали їх під поли, в паперові обгортки, під долоні. Коли вогонь згасав, його допускалося оживити від сусідського — «бо засвічувати можна лише з живого полум'я». Вдома від такої свічки робили хрестики на хатньому сволоці — щоби нечисть минала. Цей знак міг згодитися на випадок пожежі. Страсну свічку запалювали, коли траплялися важкі пологи, надходили сумні звістки, з'являвся в душі острах. Її давали в руки помираючим.

Ще в Чистий четвер палять сіль: обгортають ганчіркою і кладуть у піч, доки не обвуглиться тканина. Сіль вживали при розговінні. І обов'язково купають дітей так само, як це начебто роблять ворони — «тому й живуть сотні літ». У четвер збирають усі старі лишки в господарстві, ретельно вимітають сміття і спалюють — »щоб очистити землю від морозу, зими, смерті та всякої нечисті».

На цей день припадає Навський або Мертвецький Великдень. Після страсної відправи люди влаштовували спільну вечерю з покійниками. За повір'ям, після відправи Бог відпускає праведні душі з того світу. Од четверга до неділі вони гуляють на полях та біля обійсть, не боючись ні хреста, ні молитви, й вельми агресивні. Відтак увечері на Навський Великдень усі мерці встають з гробів і йдуть до церкви. Тут на них чекають мертві священики. Біля овтаря стоять небіжчики-діти й тримають в руках крашанки, наповнені клоччям. Лише після третіх півнів це добірне товариство розходиться, тож по деяких селах всю ніч палять спеціальні вогні.

Селяни цього дня остерігаються виконувати важливі господарські роботи. Гуцули не ріжуть худобу й не білять оселю. Зрештою, прислів'я «Як не тепер, то в Чистий четвер», нагадує тим, хто забув: рано чи пізно свої гріхи доведеться спокутувати.

Запитуєте — відповідаємо

Піонервожата виходить на пенсію

Пропрацювала 33 роки в школі піонервожатою. Відзначена 29 грамотами: ПВО, ЦК ВАКСМ, РК ЛКСМУ, ОК ЛКСМУ, РК КПРС, ОК КПРС, райвно, облвно, значком «Відмінник народної освіти». Щоправда, освіта в мене середня. І ось директор школи, щойно приїхавши з райвно, повідомила, що мою посаду скорочено. У школі існує дитяча організація СПОУ, козацьке братство, дві учнівські мікрофірми й навіть міністерство. Тепер зникнуть. До пенсії за віком мені ще три роки, однак, маючи 25 років педагогічного стажу, можна йти на пільгову пенсію. Мені в цьому відмовляють: на піонервожатих, мовляв, цей закон не розповсюджується. Напевно, я одна на всю Україну стільки років працювала в дитячих організаціях. Чи ці 33 роки я була в якійсь «банді»? Невже мій стаж — не педагогічний?

О. СТАРОСТЮК.

Немедівка Вінницької області.

Маємо для вас дві новини. Одна приватна, але приємна. Наша пошта принесла ще один такий лист — від вашої колеги з Хмельниччини: Г. Чекаліна з Ізяслава має 32 з половиною роки загального трудового стажу, й лише 19 з половиною їй визнають за педагогічний, відмовляючись брати до уваги «вожатський» період. Тож пані Старостюк у своїх роздумах не самотня. На цьому хороші новини вичерпано. Для таких, як ці двоє наших кореспондентів, Міністерство соціального захисту повідомляє: згідно зі ст.55 закону «Про пенсійне забезпечення» право на пенсію незалежно від віку (у редакції Старостюк —»пільгову») мають працівники освіти із 25 роками спеціального стажу. Кому належить ця «спеціальність», регламентує Перелік закладів і установ освіти, охорони здоров'я і соціального захисту та посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років.

Цей перелік затверджений постановою Кабінету міністрів від 4.11. 1993 року. Посади старшої піонервожатої в ньому нема. Тож, згідно букви закону, ті, хто все життя був піонервожатим, педагогічного стажу не мають. Єдина втіха, що й жоден закон України як «бандитську» цю працю не класифікує.

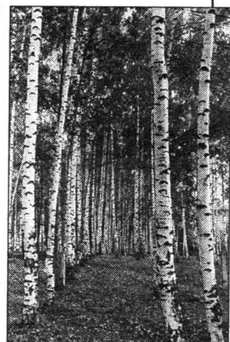
Людмила ІВАНЕНКО.

А у нас

Лісова людина з Німеччини

Україна — 27 країна Європи, в якій німецький пенсіонер Ганс-Іоахім Габріел власноруч посадив гектар молодого лісу. До виходу на заслужений відпочинок пан Габріел, знаний у світі еколог, очолював фірму по вирощуванню сіянців лісових культур. І керувався девізом: «Дерево без людини може існувати, а людина без дерев — ні». Вийшовши на пенсію, він задумав доброчинну акцію: у кожній європейській державі посадити гектар лісу. Нині його ліси ростуть в Англії, Франції, Бельгії, Швейцарії, Норвегії, Польщі, Естонії... загальною площею 15 квадратних кілометрів. Віднині вони будуть і на Буковині. Подякувавши українським колегам за сприяння, 76-річний пан Габріел сів за кермо білого «Фольксвагена» і вирушив до сусідньої Молдови. Звідти він подасться до Румунії.

Празник празників у кольорі

У Музеї волинської ікони відкрито унікальну виставку «Паска Господня — празник празників і торжество торжеств». Двісті її експонатів репрезентують фонди музею та рідкісні приватні колекції. Це унікальні ікони 16—18 століть, рідкісні стародруки, що розповідають про розп'яття та воскресіння Ісуса Христа, святковий одяг священнослужителів, церковне начиння. Вперше представлена колекція сувенірних пасхальних яєць з дерева, металу, оздоблених бісером. Їх автори — не лише світські майстри, але й ченці знаменитих монастирів України. Нині у фондах музею — більше півтисячі шедеврів українського іконопису та творів церковного мистецтва. Чимало потрапило сюди з рук волинських митників.

Краса й велич іржавої бляшанки

Чи бачили ви листи старої проіржавленої бляхи в квартирі на чільному місці? Чи старі бляшанки, віконні рами, двері з облупленою фарбою. У галереї «Триптих» відкрилася саме така виставка заслуженого художника України Олександра Миловзорова. Коли ви маєте багату уяву й чутливу до прекрасного душу, то можете побачити у блясі, ледь підфарбованій майстром, твір мистецтва. Витонченість творів Миловзорова починається на звалищах Андріївського узвозу, де на кожному кроці —реставраційні роботи. А отже, й відходи. Згодом ця персональна виставка відправиться до Загреба, який теж матиме змогу оцінити красу української бляхи. Тож не дивно, що на вернісажі виступив посол Хорватії в Україні Джуро Відмарович. Філософські роботи Миловзорова спонукають до роздумів над тим, що в світі нема нічого некрасивого, сказав він.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 276902.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311074.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.